

SPOR MÜSABAKALARINDA KARABORSA BİLET SATMA SUÇU

(Araştırma Makalesi)

DOI: <https://doi.org/10.33717/deuhfd.1716701>

Arş. Gör. Alp KOCAOĞLU*,**

Öz

Son yıllarda sporun endüstrileşmesinin sonuçlarından biri de müsabaka biletlerinin yüksek değer kazanmasıdır. Bazı kişiler bu değer artışından haksız biçimde yararlanabilmektedir. Taraftarların müsabaka günlerindeki yoğun talebi ve çaresizliğinden faydalanarak elindeki müsabaka biletini değerinin üzerinde bir bedel karşılığında devreden kişiler, taraftarları ve spor kulüplerini zarara uğratmaktadır. Spor müsabakalarında karaborsa bilet satışı olarak tanımlanan bu eylem, Türk hukukunda ilk olarak 2004 yılında bir suç olarak düzenlenmiştir. Fakat 2011 yılında Kanunun yeniden düzenlenmesi esnasında suç olmaktan çıkartılan eylem, 2019 yılında Kanuna yapılan bir eklemeyeyle tekrar suç olarak düzenlenmiştir.

Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunu oluşturan düzenleme bazı yönlerden tartışmalıdır. Suçun konusunu oluşturan biletin vasfına; kişinin hangi eylemlerinin suçu oluşturabileceğine ve bu suçla aynı maddede düzenlenen diğer suç tipleri arasındaki içtima ilişkisine açıklık getirilmelidir. Spor müsabakalarında karaborsa bilet satışı eyleminin uluslararası bir problem olması, onun diğer ülkelerdeki ele alınış şekillerinin de incelenmesini gerektirmektedir. Kimi ülkelerde bu eylemle mücadele etmek için ceza hukuku araçlarına başvurulduğu görülürken kimi ülkelerde eylemin ceza hukukunun kapsamı dışında bırakıldığı görülmektedir.

* Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı, İzmir (alp.kocaoglu@deu.edu.tr) ORCID: 0000-0003-4847-2122 (Gönderim Tarihi: 10.06.2025-Kabul Tarihi: 04.09.2025) Yazar, eserinin Derginize ait bilimsel etik ilkelere uygun olduğunu taahhüt eder.

** Bu makale, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Doktora Programında yazım sürecine devam ettiğim tez çalışmada gerekli olan yayın koşulunu sağlamak için üretilmiştir. Bu kapsamda 2214-A Yurt Dışı Doktora Sırası Araştırma Burs Programı çerçevesinde sağladıkları destek sebebiyle TÜBİTAK'a ve çalışma için sağladıkları imkanlardan ötürü yurt dışı araştırmalarımı gerçekleştirdiğim Universitat zu Köln'e teşekkür ederim.

Çalışmada karaborsa kavramı ve spor müsabakalarında karaborsa bilet satışının önlenmesine dair düzenlemelerin tarihsel gelişiminden bahsedilmiş ve suç unsurlarıyla açıklanmaya çalışılmıştır. Ardından karşılaştırmalı hukuktaki örnekler incelenerek spor müsabakalarında karaborsa bilet satışına dair ayrıca bir değerlendirme yapılmış ve bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Karaborsa Bilet Satışı, Bilet, Düzensizlik, Spor Müsabakası, Spor Ceza Hukuku

THE CRIME OF TICKET TOUTING IN SPORTS COMPETITIONS

(Research Article)

Abstract

One of the consequences of the industrialization of sports in recent years is the increased value of match tickets. Some persons may unfairly benefit from this increase in value. By taking advantage of the high demand and desperation of the fans on the competition days, persons who sell the match tickets they possess for a price above their value cause harm to both the fans and the sports clubs. This action, which is defined as ticket touting in sports competitions, was first regulated as a crime in Turkish law in 2004. However, the action, which was decriminalized during the re-regulation of the law in 2011, was re-criminalized with an addition to the law in 2019.

The article regulating the crime of ticket touting in sports competitions is controversial in some aspects. The qualification of the ticket that constitutes the subject of the crime; which actions of the person can constitute the crime and the relation of aggregation between this crime and other crimes regulated in the same article should be clarified. Since ticket touting in sports competitions is an international problem, it requires examining how it is addressed in other countries. In some countries, criminal law instruments are used to tackle this action, while in others it is excluded from the scope of criminal law.

In this study, the concept of the black market and the historical development of the regulations aimed at preventing ticket touting in sports competitions are discussed, and the crime is explained with its elements. Then, by examining examples from comparative law, a further analysis was made regarding ticket touting in sports competitions and some suggestions were made.

Keywords

Ticket Touting, Ticket, Disorder, Sports Competition, Sports Criminal Law

GİRİŞ

Sporun endüstriyellemesiyle spora ilişkin mal veya hizmetler de değer kazanarak meta haline gelmiştir. Taraftar ürünleri, şirketleşen spor kulüplerinin hisse senetleri, yayın hakları, müsabaka biletleri vb. mal veya hizmetlerin ücretlerinde artış yaşanmıştır. Bu artışlar spor kulüplerinin kazançlarını artırmakta ve gelirlerini çeşitlendirmektedir. Ancak ticarileşmenin getirdiği artışlardan yararlanmak isteyenler yalnızca spor kulüpleri değildir. Taraftar ürünlerinin hak sahibi olunmadan üretilip satılması, yayın haklarının ihlal edilmesi suretiyle spor müsabakalarının hukuka aykırı bir biçimde izlenmelerinin sağlanması vb. yollarla haksız kazanç elde eden kişilerin eylemleri özellikle spor kulüpleri için bir tehdit oluşturmaktadır. Ne var ki bu kişilerin bir eylemi, gerek spor kulüplerini gerek ise de taraftarları doğrudan tehdit etmektedir. Bu eylem karaborsa bilet satışlarıdır. Müsabaka günlerinde taraftarların yoğun talebinden ve çaresizliğinden yararlanıp biletleri değerinin üzerinde bir bedel karşılığında devrederek kazanç elde eden kişiler, oluşturdukları düzensizlik sebebiyle hem spor kulüplerini hem de taraftarları zarara uğratmaktadır.

Spor müsabakalarında karaborsa bilet satışının engellenebilmesi için çeşitli yollara başvurulmaktadır. Bunlardan bizim konumuzu ilgilendirmekte olanı ise karaborsa bilet satışının bir suç tipi olarak düzenlenerek ceza hukuku bakımından da yaptırım gerektiren bir eylem olarak nitelendirilmesidir. Türk hukukunda spor müsabakalarında karaborsa bilet satışına bir suç tipi olarak yer veren ilk düzenleme 2004 tarihli 5149 sayılı Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanundur. Ancak 2011 tarihli 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun yürürlüğe girmesiyle önceki kanun mülga olmuş ve yeni kanunda spor müsabakalarında karaborsa bilet satışı eylemine bir suç olarak yer verilmemiştir. Fakat 2019 yılında 7182 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik sonucunda 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun 15. maddesine yeni bir fıkra eklenmiş ve spor müsabakalarında karaborsa bilet satışı eylemi tekrar suç tipi olarak düzenlenmiştir. Ancak Kanundaki düzenlemenin açık olmadığı söylenmelidir. Bu yüzden karaborsa bilet satma suçunun konusunu oluşturan biletin hangi anlama geldiğinden bahsedip taşınması gereken vasıfları tespit etmek; hangi fiillerin bu kapsamda değerlendirilebileceğini ortaya koymak ve karaborsa bilet satma suçu ile aynı maddede yer alan diğer suç tipleri arasındaki içtima ilişkisi belirlemek gerekmektedir.

Spor müsabakalarında karaborsa bilet satışı yalnızca ulusal bir problem olarak görülmemelidir. Bu eylem Türk spor kulüplerinin uluslararası müs-

bakalarında veya milli takım müsabakalarında aynı şekilde karşımıza çıktığı gibi diğer ülke spor kulüplerinin veya diğer ülke milli takımlarının müsabakalarında da karşımıza çıkmaktadır. Bu noktada spor müsabakalarında karaborsa bilet satışının önlenmesine yönelik mücadelede birbirinden çok farklı iki anlayışa sahip olan Birleşik Krallık ve Almanya'daki düzenlemeler başta olmak üzere diğer ülkelerin konuya yaklaşımlarının incelemeye değer olduğu kanaatindeyiz.

Tüm bu sebeplerden ötürü öğretilerde yeteri kadar tartışılmadığını düşündüğümüz spor müsabakalarında karaborsa bilet satışına dair karşılaştırmalı hukuktan da yararlanarak kapsamlı bir çalışma yapmayı hedeflemekteyiz. Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçu başlığı altında yapacağımız incelemede öncelikle karaborsa kavramı ve spor müsabakalarında karaborsa bilet satışının oluşturduğu suçun tarihsel gelişiminden ve kanundaki değişikliklerin nedenlerinden bahsedeceğiz. Ardından 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun 15. maddesinin 6. fıkrasının ikinci cümlesinde düzenlenen bu suç tipini unsurlarıyla açıklamaya çalışacağız. Akabinde karşılaştırmalı hukuktaki örnekleri irdelerek suç tipi üzerinde ayrıca bir değerlendirmede bulunup bazı çözüm önerilerinde bulunmaya gayret edeceğiz.

I. KARABORSA KAVRAMI VE SPOR MÜSABAKALARINDA KARABORSA BİLET SATIŞININ ÖNLENMESİNE DAİR DÜZENLEMELERİN TARİHSEL GELİŞİMİ

A. Karaborsa Kavramı

Karaborsa, sözlükte “*Piyasada olmayan bir malın gizlice yüksek fiyatla alınıp satılması işi*” olarak tanımlanmaktadır¹. Karaborsa eylemleriyle kişiler, bir malın piyasada bulunmaz veya az bulunur olmasından yararlanarak arz-talep dengesi bozulmuş olan malın değerinden fazlasına satılmasını sağlayarak kazanç elde etmektedirler. Bunu yaparken ise o mala acil bir şekilde ihtiyaç duyan kişilerin çaresizliğinden faydalanmaktadırlar. Karaborsa eylemleri birçok mal veya hizmetin satılmasında kendisini gösterebilmektedir. Bilet² de bu kapsamda karaborsada alınıp satılmaktadır. Tükenen veya temin

¹ Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük, (<https://sozluk.gov.tr/>, Erişim Tarihi: 26.01.2025).

² Bilet, sözlükte “*Para ile alınan ve konser, sinema, tiyatro, müze, spor müsabakası vb. eğlence yerlerine girme, ulaşım araçlarına binme veya bir talih oyununa katılma imkânını veren belge*” şeklinde tanımlanmaktadır. Bkz. Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük, (<https://sozluk.gov.tr/>, Erişim Tarihi: 18.03.2025).

edilemeyen biletler sağlıklı olmayan bu piyasa içerisinde değerinden oldukça fazlası karşılığında devredilirler³. Birleşik Krallık hukukunda biletlerin bu şekilde devredilmesi kavramı “(ticket) Touting” olarak adlandırılırken⁴, Amerikan ve Avustralya hukukunda “(ticket) Scalping” kavramı tercih edilir⁵. Alman hukukunda ise karaborsa kavramına karşılık gelen “Schwarzmarkt” ve burada yapılan satışı ifade eden “Schwarzhandel” terimi tercih edilmektedir⁶. Gri borsa olarak adlandırılan durum karaborsadan farklıdır⁷.

³ **Balsarı**, Kazım: 6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun Gereğince Yeni Uygulama: Elektronik Bilet ve Futbolda Şiddet Durumu, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2018, s. 71; **Baykara**, Ayhan: Futbol Müsabakalarındaki Elektronik Bilet Sisteminin Seyirci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin 2017, s. 34.

⁴ Cambridge Dictionary, (<https://dictionary.cambridge.org/>, Erişim Tarihi: 18.03.2025). Ayrıca bkz. **James**, Mark/**Osborn**, Guy: “A New Dawn for Ticket Regulation?”, Entertainment And Sports Law Journal, Cilt 22, Sayı 1, 2024, s. 1; **Moretti**, Alessandro: The Rise And Rise Of Illegal Ticket Touting – An Ethnography Of Deviant Entrepreneurship, Routledge, London 2023, s. 2.

⁵ Cambridge Dictionary, (<https://dictionary.cambridge.org/>, Erişim Tarihi: 18.03.2025). Ayrıca bkz. **Boyle**, Melissa/**Chiou**, Lesley: “The Effect of Ticket Resale Laws on Consumption and Production in Performing Arts Markets”, Eastern Economic Journal, Cilt 38, Sayı 2, 2012, s. 210; **Courty**, Pascal: “Some Economics of Ticket Resale”, The Journal of Economic Perspectives, Cilt 17, Sayı 2, 2003, s. 88; **Depken**, Craig A.: “Another Look at Anti-Scalping Laws: Theory and Evidence”, Public Choice, Cilt 130, Sayı 1-2, 2007, s. 55; **James/Osborn**, s. 1; **Jolls**, Christine/**Sunstein**, Cass R./**Thaler**, Richard: “A Behavioral Approach to Law and Economics”, Stanford Law Review, Cilt 50, Sayı 5, 1998, s. 1510; **Moretti**, s. 12; **Parlow**, Matthew J.: “The Law And Economics Of Ticket Scalping”, Wayne Law Review, Cilt 68, Sayı 2, 2023, s. 345; **Stuk**, Daniel: “Ticket Scalping: Advocating For The Event Organizer”, Australian and New Zealand Sports Law Journal, Cilt 6, Sayı 1, 2011, s. 89; **Williams**, Andrew T.: “Do Anti-Ticket Scalping Laws Make a Difference?”, Managerial and Decision Economics, Cilt 15, Sayı 5, s. 503.

⁶ Duden Wörterbuch, (<https://www.duden.de/woerterbuch>, Erişim Tarihi: 18.03.2025). Ayrıca bkz. **Baumann-Mandl**, Cora: Stadionbesucher und Stadionsicherheit – Zivilrechtliche Handlungsoptionen der Vereine, Nomos Verlag, Baden-Baden 2022, s. 48; **Bott**, Ingo: “Haben Ticketplattformen “ausverkauft”? – Zivilrechtliche und strafrechtliche Impulse gegen den nicht autorisierten Ticketzweitmarkt”, Zeitschrift für Sport und Recht, Sayı 2/2020, 2020, s. 64; **Holzhäuser**, Felix/**Gehrke**, Arne/**Conrad**, Christian: “Vertragsstrafen gegenüber privaten Erwerbern bei Weiterverkauf von Fußballtickets entgegen den AGB”, Zeitschrift für Sport und Recht, Sayı 3/2013, 2013, s. 104; **Holzhäuser**, Felix/**Kreye**, Julian: “Schützt Datenschutz den Ticketschwarzmarkt?”, Bayerische Verwaltungsblätter - Zeitschrift für öffentliches Recht und öffentliche Verwaltung, Sayı 21/2016, 2016, s. 739; **Holzhäuser**,

Karaborsa bilet satışı, Touting, Scalping veya Schwarzhandel kavramları, konser, festival, spor müsabakası, tiyatro biletleri vb. etkinliklerin biletlerini sınırları içerisine almaktadır⁸. Bu tür biletlerin en yaygın olanı konumuzun esasını oluşturan spor müsabakası biletleridir.

B. Spor Müsabakalarında Karaborsa Bilet Satışının Önlenmesine Dair Düzenlemelerin Türk Hukukundaki Tarihsel Gelişimi

1. Genel Olarak

Sporun endüstriyelleşmesiyle spora ilişkin mal veya hizmetler de değer kazanarak meta haline gelmiştir. Değer kazanan bu mal veya hizmetler spor kulüplerinin kazançlarını artırmakta ve gelirlerini çeşitlendirmektedir⁹. Fakat buradaki değer artışları yalnızca spor kulüplerini cezbetmemektedir. Bazı kişiler taraftar ürünlerini hak sahibi olmadan fason bir biçimde üretip pazarlayarak; hak sahibi olmadan spor müsabakasının izlenmesini sağlayarak veya bunlara benzer diğer yollarla haksız kazanç elde etmektedirler. Değer kazanan bu mal veya hizmetlerden biri olan spor müsabakası biletleri de bu kişilerin çıkar elde etmek istedikleri metarlardan biridir. Bu kişiler spor müsabakasının biletlerini değerinin üzerinde bir bedel karşılığında devrederek müsabakayı izlemek isteyen ancak bilet bulamayan taraftarların çaresizliğinden yararlanıp haksız kazanç elde ederler. Böylelikle meydana gelen düzen-

Felix/Schreyer, Josias: "Ticketing", Handbuch Fußball-Recht – Rechtsgebiete – Rechteanbieter – Organisation, Editörler: Martin Stopper ve Gregor Lentze, Erich Schmidt Verlag, 3. Baskı, Berlin 2025, s. 2195; Schulz, Björn: Vertragliche Weiterveräußerungsbeschränkungen von Fußball-Bundesligatickets: Eine Analyse der Rechtswirksamkeit aus AGB-rechtlicher Perspektive, Nomos Verlag, Baden-Baden 2018, s. 58.

⁷ Karaborsa bilet satışından söz edebilmek için öncelikle biletin ilk satıcısından yani birincil piyasadan alınıp ikincil piyasada en az bir kez yeniden satılması gerekir. İkincil piyasaya izin verilen bir durum söz konusuysa gri borsa (veya gri piyasa) kavramı söz konusudur ve –varsa- buradaki kurallara uygun davranıldığı takdirde hukuka aykırılıktan söz edilemez. Ancak ikincil piyasaya izin verilmeyen durumlarda karaborsa bilet satışından söz edilebilecektir. Bkz. Baumann-Mandl, s. 48. Birincil piyasa ve ikincil piyasa kavramlarına ilişkin olarak ayrıca bkz. Courty, s. 87-88; Holzhäuser, Felix: "Weiterkäufe von Fußball-Tickets über Internet-Ticketplattform, Zeitschrift für Sport und Recht, Sayı 3/2011, 2011, s. 106; Holzhäuser/Gehrke/Conrad, s. 104; Holzhäuser/Schreyer, s. 2195-2196; Parlow, s. 348, 351; Stuk, s. 89.

⁸ Courty, s. 87-88; Depken, s. 55; Holzhäuser/Gehrke/Conrad, s. 104-105; Jolls/Sunstein/Thaler, s. 1510; Moretti, s. 2; Williams, s. 503.

⁹ Özer, Uğur: Sporun Küreselliği Perspektifinde Yabancı Sporcuların Hukuki Statü Sorunları, Gazi Kitabevi, Ankara 2018, s. 53-54; Sunay, Hakan: Spor Yönetimi, 4. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara 2021, s. 275.

sizlik ve denetimden uzak bilet pazarı, hem taraftarları hem spor kulüplerini hem de kamuyu zarara uğratmaktadır. Bu yüzden birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de konuya ilişkin düzenlemeler yapılarak spor müsabakalarında karaborsa bilet satışının önüne geçilmeye çalışılmıştır.

2. 5149 sayılı Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun Dönemi

Türk hukukunda spor müsabakalarında karaborsa bilet satışına bir suç tipi olarak yer veren ilk düzenleme¹⁰ 28 Nisan 2004 tarihli 5149 sayılı Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanundur¹¹. Bu Kanunun 14. maddesinin 2. fıkrasındaki “*Spor müsabakalarında her ne surette olursa olsun, toplu veya organize biçimde rayiç bedelin altında veya üstünde, müsabaka biletinin temini, dağıtımı, bilette yazılı bedelin üstünde satılması ve kapasitenin üstünde seyirci alınması veya bu yerlere biletsiz seyirci kabul edilmesi yasaktır.*” hükmüyle spor müsabakalarında karaborsa bilet satışı yasaklanmış, 20. madde hükmüyle¹² ise yasağa uyulmadığı takdirde kişinin altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacağı ifade edilmiştir¹³. Böylelikle spor müsabakalarında karaborsa bilet satışı, cezai sorumluluk doğuran bir eylem olarak ilk kez düzenlenmiştir¹⁴. Ancak 5149 sayılı Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun, 2011 yılında 31 Mart 2011 tarihli 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun yürürlüğe girmesinin ardından mülga olmuş, dolayısıyla karaborsa bilet satışı suç olarak düzenleyen bu hükmün varlığı, o dönem için her ne kadar uygulama sıklığı oluşturmaya başlasa da kısa sürmüştür¹⁵.

¹⁰ **Gülşen**, Recep: Spor Hukuku Genel Esaslar, Adalet Yayınevi, Ankara 2020, s. 345-346.

¹¹ RG., 07.05.2004, Sayı: 25455.

¹² Karaborsa bilet satışının hapis cezası ile cezalandırılacağını ifade eden 20. madde hükmü şu şekildedir: “*Fiilleri daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde; 14 üncü maddede öngörülen yasaklara uymayanlar ile sahte, kullanılmış, tahrif edilmiş veya benzer şekilde hazırlanmış olan müsabaka biletlerini satan, satılmasına aracılık eden, bu biletleri basan veya satışa hazırlayan kimseler, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.*”

¹³ **Avcı**, Adem: Türk Ceza Hukukunda Sporda Düzensizlik ve Şiddet, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020, s. 68; **Gülşen**, s. 345; **Orhan**, Ümit: 5149 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun Çerçevesinde Spor Güvenliği, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul 2007, s. 83-84.

¹⁴ **Balsarı**, s. 90.

¹⁵ **Saz**, İrfan: “Spor-Şiddet İlişkisi, Nedenleri ve Çözüm Önerileri”, Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Sayı 2, 2013, s. 151.

3. 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun Dönemi

a. 7182 Sayılı Kanunla Değişiklik Öncesi

31 Mart 2011 tarihli 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun¹⁶, ilk döneminde 5149 sayılı Kanunun aksine spor müsabakalarında karaborsa bilet satışını suç olarak düzenlememiş, dolayısıyla bu eylem cezai sorumluluk gerektiren bir eylem olma niteliğini kaybetmiştir. 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun¹⁷ gerekçesinde karaborsa bilet satışının cezalandırılmasından hangi sebeple vazgeçildiğinden bahsedilmemiştir. Fakat 5 Aralık 2011 tarihli Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün Emniyet Genel Müdürlüğü'ne yazdığı görüş yazısında “*Elektronik bilete geçiş için öngörülen 1 ila 3 yıllık geçiş döneminde karaborsa bilet satışı yapanlara, eylemleri başka bir suç teşkil etmediği sürece ceza verilemeyeceği, kanun koyucunun iradesinin bu yönde olduğu*” şeklinde görüş bildirilmiştir¹⁸. Dolayısıyla yeni kanun ile elektronik bilet (e-bilet) sistemine geçiş için bir süre öngörülmüş, kapsamlı bir altyapı değişikliğine ihtiyaç duyulduğundan kanun koyucu, eylemi suç olmaktan çıkartmıştır. Elektronik bilet sistemine geçiş ile sporda şiddet ve düzensizlik eylemlerine yönelik soruşturmalarda etkinliğin artırılacağı düşünülmüş¹⁹; kanun koyucu elektronik bilet sisteminin oluşturulmasıyla şiddet eylemleri gerçekleştiren ya da tehdit veya hakaret içeren tezahüratta bulunan taraftarların tespit edilerek spor müsabakalarına katılmalarının engellenmesini, stadyumlara ailelerin katılımlarının artırılmasını, bilet kuyruklarının ortadan kaldırılarak taraftarların biletlere erişimlerinde konforlarının artırılmasını ve spor müsabakalarında karaborsa bilet satışının önüne geçilmesini hedeflemiştir²⁰. Bu tür çeşitli amaçlar hedeflense de karaborsa bilet satışının önüne tam olarak geçilememiştir. E-bilete yönelik düzenlemeler fiziki bilet satışı-

¹⁶ RG., 14.04.2011, Sayı: 27905.

¹⁷ Çalışmanın devamında Kanun olarak anılacaktır.

¹⁸ **Karanfil**, Celalettin: “6222 Sayılı Kanundan Kaynaklanan Suçların Soruşturulması Usulü İle Spor Alanlarına Yasak Madde Sokulması ve Müsabaka Düzeninin Bozulması, Spor Alanlarına Usulsüz Seyirci Girmesi Suçları”, Av. Kısmet Erkiner Armağanı – Spor Hukuku Yazıları, İstanbul Barosu Yayınları, İstanbul 2014, s. 78.

¹⁹ **Abanazır**, S. Cem: Spor Hukukuna Giriş, Adalet Yayınevi, Ankara 2022, s. 45.

²⁰ **Baykara**, s. 45; **Erden**, Erdem Gürol: “Futbolda Taraftar Şiddetinin Önlenmesinde Passolig Uygulamasının Önemi”, Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi, Cilt 9, Sayı 2, 2022, s. 17; **Özocak**, Gürkan: Spor Ceza Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2024, s. 237-238.

nın önüne geçilmesinde kısmen yarar sağlasa da çevrim içi ortamda biletlerin el değiştirmesini kolaylaştırmıştır²¹.

Yeni kanun spor müsabakalarında karaborsa bilet satışını suç olarak düzenlemediği için 5149 sayılı Kanun döneminde açılmış olan davalarda sanıkların lehine bir durum oluşmuş ve sanıklar hakkında beraat kararları verilmiştir²². Eylemin suç tipi olarak düzenlenmemiş olmasının meydana getirdiği düzensizlik tartışılmış²³ ve eylemin tekrar suç tipi olarak düzenlenmesi gerektiği ileri sürülmüştür²⁴. İlerleyen dönemde görülen ihtiyaç üzerine 2019 yılında Kanunda bir değişikliğe gidilmiştir.

b. 7182 Sayılı Kanunla Değişiklik Sonrası

4 Temmuz 2019 tarihli 7182 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun ile Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması ile Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun²⁵ 9. maddesiyle, Kanunun 15. maddesine yeni bir fıkra eklenerek spor müsabakalarında karaborsa bilet satışı eylemi tekrar suç olarak düzenlenmiştir. Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun 15. maddesinin 6. fıkrasında “*Spor müsabakaları için; ilgili federasyon, spor kulüpleri ve yetkili diğer kişiler tarafından uygun görülen yerler ve görevliler dışında bilet satışı yapanlar altı aydan bir yıla kadar hapis ve yüz günden iki bin güne kadar adli para cezası, değerinin üstünde bilet satışı yapanlar ise bir yıldan üç yıla kadar hapis ve iki yüz elli günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.*” şeklinde düzenlenmiş olan hüküm halen yürürlüktedir. Buna göre spor müsabakalarında karaborsa bilet satışı gerçekleştiren kişiler bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ve iki yüz elli günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacaklardır. Kanunun gerekçesinde “*Yetkili ve görevli kişiler tarafından yapılırsa dahi değerinin üstünde bilet satışı yapmak fiili ise daha ağır cezayı gerektiren bir suç olarak düzenlenmektedir. Böylelikle karaborsa bilet satışıyla etkin mü-*

²¹ **Balsarı**, s. 14; **Baykara**, s. 52-53.

²² Yarg. 7. CD., T. 21.05.2014, E. 2014/5402, K. 2014/9686 künyeli kararı ve Yarg. 19. CD., T. 05.12.2016, E. 2015/33485, K. 2016/23044 künyeli kararı. Bkz. **Özocak**, s. 525; Yarg. 7. CD., T. 31.10.2012, E. 2010/13800, K. 2012/26727 künyeli kararı. Bkz. **Avcı**, s. 68; **Hürmüz**, Peyman: 6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun Yasak Fiiller ve Ceza Hükümleri Yargıtay Yorumu, Adalet Yayınevi, Ankara 2016, s. 66-67; Yarg. 7. CD., T. 30.10.2012, E. 2010/6002, K. 2012/26122 künyeli kararı. Bkz. **Hürmüz**, s. 67-68.

²³ **Özocak**, s. 525.

²⁴ **Karanfil**, s. 85.

²⁵ RG., 12.07.2019, Sayı: 30829.

cadele edilmesi amaçlanmaktadır. Ancak, getirilen düzenleme belirlenen fiyatı geçmeyen kişiler arasındaki bilet transferlerini kapsamamaktadır.” ifadeleriyle tekrar bir suç tipi oluşturmanın nedeni karaborsa bilet satışıyla etkin mücadele olarak gösterilmiştir²⁶. Spor müsabakalarında karaborsa bilet satışı eyleminin tekrar suç olarak düzenlenmesi kanunun temel amaçlarından biri olan “düzensizliğin önlenmesi”²⁷ için önemli bir adım olsa da düzenleme, spor müsabakalarında karaborsa bilet satışını tam olarak engelleyememiştir. Bilet sahipleri, özellikle çevrim içi platformlar üzerinden ellerinde bulundukları biletleri satışa çıkartmakta ve bu yolla kazanç elde etmeye devam etmektedir.

II. SPOR MÜSABAKALARINDA KARABORSA BİLET SATMA SUÇU

A. Suçla Korunan Hukuki Değer

Bu suçla korunan hukuki değer karaborsa bilet satışıyla haksız kazanç elde eden kişilerin arz-talep dengesi bozuk bir piyasa oluşturarak tehdit ettikleri kamu düzenidir. Ayrıca müsabaka günlerinde çaresizliğinden yararlanan taraftarlar ve onların ekonomik menfaatleri de suçla korunmak istenmiştir. Spor müsabakasına bilet almak isteyen taraftarların çaresizlik içinde olmadan işlem yapabilmeleri gerekir. Bu yüzden taraftarların irade özgürlüklerinin korunmak istenmesi söz konusudur. Bizim de katıldığımız bir yazara göre karaborsa biletle mücadele edilmemesi özellikle düşük veya orta gelirli kişilerin biletlere erişimini zorlaştıracak, onların kötü bir koltuğa değerinin çok üzerinde bir bedel ödemelerine ya da televizyon karşısında müsabakayı izlemek zorunda kalmalarına neden olacaktır²⁸. Bu durumdan spor kulüplerinin de olumsuz etkilenebileceğini söylemek mümkündür ve dolaylı olarak spor kulüplerinin menfaatlerinin de suçla korunmak istenmesi söz konusu

²⁶ Türkiye Büyük Millet Meclisi, 27. Yasama Dönemi, 2. Yasama Yılı, 92 Sıra Sayılı, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak ve 48 Milletvekilinin Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1974) ve Adalet Komisyonu Raporu, (<https://www5.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d27/c015/tbmm27015098ss0092.pdf>, Erişim Tarihi: 25.03.2025).

²⁷ **Hatipoğlu Aydın**, Duygu/**Aydın**, Mustafa Berkay: “Güvenlik, Piyasa ve Hukuksallaşma: 6222 Sayılı Yasa Üzerine Sosyolojik Bir Değerlendirme”, Mülkiye Dergisi, Cilt 43, Sayı 4, 2019, s. 740.

²⁸ **Jolls/Sunstein/Thaler**, s. 1512-1513. Bu durumun uzun vadede spor kulüplerinin taraftarlarını kaybetmesine yol açıp kulübün tribün kültürüne zarar vereceğini düşünüyoruz. Ayrıca karaborsa bilet satışı eylemiyle mücadele etmemesi de kulübün imajını zedeleyecektir.

olabilecektir. Dolayısıyla birden fazla değerin bu suç ile korunduğunu söylemek mümkündür.

B. Suçun Tipe Uygunluk Unsuru

1. Suçun Maddi Unsurları

a. Suçun Konusu

Suçun konusu spor müsabakasına girişi sağlayan değerinin üzerinde bir bedel karşılığında devredilmiş bilettir²⁹. Biletten ne anlaşılacağı Kanunun 3. maddesinin 1. fıkrasının o bendinde “*Bilet: Elektronik bileti veya sahibine spor müsabakasına giriş hakkı veren belgeyi...ifade eder.*” şeklinde açıklamıştır. Dolayısıyla biletin fiziki veya elektronik bilet olarak düzenlenmiş olması mümkündür³⁰. Ancak Kanunun 5. maddesinin 6. fıkrasındaki hüküm³¹ gereğince futbol müsabakalarının en üst ligi olan Süper Lig³² ile bir altındaki lig olan ve TFF 1. Ligde³³ müsabaka biletlerinin elektronik bilet olarak satılması zorunlu kılınmıştır. Yine aynı hükümde basketbol, voleybol ve hentbol dallarının en üst dereceli liginde mücadele eden spor kulüplerinin de elektronik bilet ile ilgili sistemi kurmakla yükümlü oldukları düzenlenmiştir. Ancak bu düzenleme bu tür müsabakalarda e-bilet satışının zorunlu olduğu anlamına gelmemelidir. Hükümün devamında da bu yönde bir düzenleme yer almaktadır. Buna göre basketbol, voleybol ve hentbol dalları için

²⁹ **Yaman**, Gökem: Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Düzenlenen Suçlar, Adalet Yayınevi, Ankara 2024, s. 116.

³⁰ **Orhan**, Ümit/Özkurt, Emin: Spor Hukuku, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2024, s. 200; **Özocak**, s 503.

³¹ Kanunun 5. maddesinin 6. fıkrasındaki hüküm şu şekildedir: “*Futbol dalında en üst lig ile bir altındaki ligde bulunan kulüpler, dördüncü ve beşinci fıkralardaki sistemle ilgili teknik donanımları kendi kullanımındaki müsabaka ve seyir alanlarında kurmakla yükümlüdür. Aynı yükümlülükler basketbol, voleybol ve hentbol dallarındaki en üst ligde bulunan kulüplerin kendi kullanımındaki müsabaka ve seyir alanları bakımından da geçerlidir; ancak bu spor dallarında dördüncü fıkra da öngörülen elektronik kart ve elektronik bilete ilişkin hükümlerin uygulanmasına ilgili federasyonun görüşü alınarak Bakanlık tarafından; en üst iki futbol ligi dışındaki liglerde ise Türkiye Futbol Federasyonu tarafından karar verilir.*”

³² Türkiye Futbol Federasyonunun (TFF) 2024 - 2025 Sezonu Süper Lig Müsabakaları Statüsü’nün 1. maddesindeki ilgili hüküm “*Süper Lig, Türkiye’nin en üst profesyonel futbol ligidir.*” şeklindedir.

³³ Türkiye Futbol Federasyonunun (TFF) 2024 – 2025 Sezonu TFF 1. Lig Müsabakaları Statüsü’nün 1. Maddesindeki ilgili hüküm “*TFF 1. Lig, Türkiye’nin en üst profesyonel futbol liginin bir alt ligidir.*” şeklindedir.

Kanunun 5. maddesinin 4. fıkrasında³⁴ öngörülen elektronik kart ve e-bilet ile ilişkin hükümlerin uygulanmasına ilgili Spor Federasyonun görüşünün alınmasıyla T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından; Süper Lig ve TFF 1. Lig dışındaki futbol liglerindeyse Türkiye Futbol Federasyonu tarafından karar verileceği düzenlenmiştir.

Müsabaka biletleri fiziki veya elektronik de olsa müsabakaya girmeyi sağlayacak niteliğe haiz olmalıdır. Niteliklere sahip olmayan sahte bir biletin bu niteliklere haiz olduğu izlenimi oluşturarak satan kişiler spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçundan değil dolandırıcılık suçundan ve özel belgede sahtecilik suçundan sorumlu olurlar³⁵. Sahte bilet olmayan ancak ilgili spor müsabakasına girişi de sağlamayan nitelikte bir biletin niteliklere haiz olduğu izlenimi oluşturularak satılması halinde de dolandırıcılık suçundan sorumluluk meydana gelecektir³⁶.

b. Fail ve Mağdur

Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunun faili değerinin üzerinde bir bedel karşılığında müsabaka biletinin satışını gerçekleştiren kişidir³⁷. Suçun faili herhangi bir özellik taşımadığından herkes olabilir³⁸. Fail yalnızca bireysel olarak hareket eden bir kişi değil bilakis uygulamada sıklıkla görüldüğü gibi bir tribün lideri ve onun yönettiği taraftar gruplarındaki kişilerden biri de olabilir; hatta spor kulübü çalışanlarının veya yöneticilerinin de etkinliklerinin bulunmaları halinde fail olmaları mümkündür³⁹.

³⁴ Kanunun 5. maddesinin 4. fıkrasındaki hüküm şu şekildedir: “Futbol dalında en üst lig ile bir altındaki ligde seyir alanlarına girişi sağlayacak biletler, elektronik sistem üzerinden usul ve esasları Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen şekilde elektronik olarak oluşturulur. Bilet satın almak isteyen kişilerle ilgili olarak, üzerinde adı, soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ve fotoğrafı olan bir elektronik kart oluşturulur. Kişinin yabancı olması halinde kart üzerinde Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yerine uyruğu olduğu devletin adı ile Türkiye’ye giriş yaptığı pasaportun seri numarası kaydedilir. Bilet satışları kişilere özgü elektronik kart üzerinden yapılabilir. Spor müsabakalarına, kişi ancak adına düzenlenen elektronik kart ile izleyici olarak girebilir. Spor müsabakasına izleyici olarak girecek kişilerin kontrolünü ev sahibi kulüp yapmakla yükümlüdür. Bu yükümlülük ev sahibi olmayan müsabakalarda, müsabakaya katılan her iki kulüp; milli müsabakalarda ise, ilgili federasyon tarafından yerine getirilir.”

³⁵ Yarg. 7. CD., T. 18.12.2012, E. 2011/5440, K. 2012/31170 künyeli kararı. Bkz. **Hürmüz**, s. 68; **Karanfil**, s. 77-78; **Özocak**, s. 526; Yarg. 15. CD., T. 03.06.2013, E. 2011/66966, K. 2013/10245 künyeli kararı. Bkz. **Hürmüz**, s. 68.

³⁶ Yarg. 23. CD., T. 02.06.2015, E. 2015/1059, K. 2015/2154 künyeli kararı. Bkz. **Hürmüz**, s. 68-69; **Özocak**, s. 526-527.

³⁷ **Avcı**, s. 152.

³⁸ **Yaman**, s. 115.

³⁹ Örneğin yakın bir tarihte İtalya’da Inter Milan futbol kulübünün fanatik taraftar grubu olan Curva Nord’un suç örgütleri ile işbirliği yaparak bilet karaborsacılığı eylemlerinde

Bu gibi birliktelik hallerinde faillerin sorumlulukları somut olaydaki duruma göre değerlendirilmeli, şartları mevcutsa iştirak veya örgüt hükümlerine göre çözümleme yapılmalıdır. Spor kulüplerinin yararına bu suç işlendiğinde⁴⁰ ise tüzel kişiliğe sahip olduğundan spor kulübü hakkında TCK'nın 20. maddesinin 2. fıkrasındaki hüküm gereği ceza yaptırımını uygulanamayacaktır. Ancak bir an için tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerinin uygulama alanı bulabileceği düşünülse de spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçu bakımından güvenlik tedbirine hükmedilmesi de mümkün değildir. Çünkü TCK'nın 60. maddesinin 4. fıkrasındaki hüküm gereği güvenlik tedbirlerinin uygulanabilmeleri için ayrıca belirtilmiş olmaları gerekir⁴¹; kanunda ise bu yönde ayrıca bir düzenleme yapılmamıştır. Yararına suç işlenen kulüplere de uygulanabilmesi için -özellikle kazanç müsaderesi bakımından- kanunda ayrıca bir düzenleme yapılmasının ve bu durumun önüne geçilmesinin yerinde olacağı düşüncesindeyiz.

Suçun mağduru kamudur⁴². Bileti karaborsadan temin eden taraftarların da suçtan zarar gören olduklarını söylemek mümkündür.

de bulundukları iddia edilmiş; bu kapsamda haklarında soruşturma başlatılmış ve on dokuz kişi tutuklanmıştır. Bkz. **Giuffrida**, Angela: "Milan police arrest 19 people in operation against football ultras", The Guardian, 30.09.2024, <https://www.theguardian.com/world/2024/sep/30/italy-police-arrest-football-ultras-ac-milan-inter>, (Erişim Tarihi: 02.04.2025); Ülkemizde de uzun yıllardır çeşitli kulüp yöneticilerinin tribün liderleriyle yakın ilişki kurdıkları ve tribün liderleri ile onların liderlik yaptığı taraftar gruplarına müsabaka biletlerini bedelsiz olarak verdikleri; bu taraftar gruplarının da temin ettikleri biletleri satarak gelir elde ettikleri bilinmektedir. Bkz. **Kongar**, Emre: "Futbolda Tribün Şiddeti", Emre Kongar'ın Resmi İnternet Sitesi, 17.03.2003, https://www.kongar.org/aydinlanma/2003/356_Futbolda_Tribun_Siddeti.php, (Erişim Tarihi: 02.04.2025). Ayrıca bkz. **Orhan**, s. 24.

⁴⁰ Spor kulübü çalışanlarının veya yöneticilerinin biletlerin ilgili kişilere temin edilmesini sağlaması ve ilgili kişilerin elde ettikleri biletleri değerinin üzerinde bir bedel karşılığında satarak edinilen geliri çeşitli yöntemlerle spor kulübüne aktarması mümkündür. Böyle bir durumda spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunun spor kulübü yararına işlendiği söylenebilecektir.

⁴¹ Güvenlik tedbirlerinin uygulanabilmesi için mevcut olması gereken koşullar hakkında ayrıca bkz. **Demirbaş**, Timur: Ceza Hukuku Genel Hükümler, 19. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2024, s. 717; **Dülger**, Murat Volkan: Ceza Hukuku Genel Hükümler, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2023, s. 1035-1036; **İçel**, Kayıhan: Ceza Hukuku Genel Hükümler, 7. Bası, Beta Yayıncılık, İstanbul 2023, s. 765; **Koca**, Mahmut/Üzülmüş, İlhan: Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 17. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2024, s. 714; **Özbek**, Veli Özer/Doğan, Koray/Meraklı, Serkan/Bacaksız, Pınar/Başbüyük, İsa: Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 15. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2024, s. 710; **Zafer**, Hamide: Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m. 1-75, 8. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul 2021, s. 791.

⁴² **Avcı**, s. 152; **Gülşen**, s. 342; **Yaman**, s. 116.

c. Fiil

Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçu, Kanunun 15. maddesinin 6. fıkrasının ikinci cümlesinde “*Spor müsabakaları için...değerinin üstünde bilet satışı yapanlar ise bir yıldan üç yıla kadar hapis ve iki yüz elli günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır..*” şeklinde düzenlenmektedir. Buna göre failin spor müsabakasına girmeyi sağlayacak niteliğe haiz olan biletin zilyetliğini değerinin üzerinde bir bedel karşılığında devretmesi halinde bu suç oluşacaktır.

Bilet fiziken veya e-bilet olarak düzenlenmiş olabilir. Suçun konusunun fiziki bir bilet olması halinde bu biletin değerinin üzerinde bir bedel karşılığında devredilmesiyle suç oluşacaktır. Suçun konusunun e-bilet olması halinde (ki futbol müsabakaları açısından en üst derece yer alan iki ligde biletlerin bu şekilde düzenlenmesinin zorunlu olduğundan yukarıda bahsetmiştik) ise biletin elektronik ortamda devredilmiş olması gerekir⁴³. Yani failin sistem üzerinde sahip olduğu elektronik bileti, yine sistem üzerinde bileti satın almak isteyen kişiye değerinin üzerinde bir bedel karşılığında devretmesi halinde suç oluşacaktır.

E-bilet elektronik sistem üzerinden değil de içinde bulunduğu elektronik kartın fiziki olarak devredilmesiyle veya devreden kişinin adına düzenlenmiş karekodunun (QR Kodu) oluşturulması suretiyle alıcıya devredilmesiyle el değiştiriyorsa ikili bir durum meydana gelir. Bileti devralan açısından Kanunun 15. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen⁴⁴ “*müsabaka ve seyir alanlarına biletsiz girme suçu*” oluşur. Başkasının adına düzenlenen bir kartla veya biletle müsabaka ve seyir alanına girilmesi halinde kanun hükümlerine göre temin edilmiş biletten söz edilemeyecektir çünkü Kanunun 5. maddesinin 4. fıkrasındaki “*Spor müsabakalarına, kişi ancak adına düzenlenen elektronik kart ile izleyici olarak girebilir.*” hükmü gereği bir müsabaka biletini ancak adına düzenlenmiş kartı bulunan kişi ilgili kart vasıtasıyla kullanabilir⁴⁵. Bileti devreden açısından ise Kanunun 15. maddesinin 4. fık-

⁴³ Özocak, s. 521, 527.

⁴⁴ Bileti olmaksızın spor müsabaka ve seyir alanına girme suçunu düzenleyen Kanunun 15. maddesinin 1. fıkrasındaki hüküm şu şekildedir: “*Kanun hükümlerine göre temin edilmiş bileti olmaksızın spor müsabakalarını izlemek amacıyla müsabaka ve seyir alanlarına giren kişi, elli günden az olmamak üzere adli para cezası ile cezalandırılır. Suçun spor müsabakalarına seyirci olarak katılmaktan yasaklanmış kişi tarafından işlenmesi halinde, verilecek adli para cezasının miktarı iki yüz günden az olamaz.*”

⁴⁵ Ertaş, Şeref/Petek, Hasan: Spor Hukuku, 3. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2017, s. 304; Koca, Mahmut: “6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Düzenlenen Suçlar ve Kabahatler”, Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesi Kanunu, (Editörler: Cumhur Şahin, İzzet Özgenç ve İlhan Üzülmöz), 2. Baskı, Seçkin

rasında “Kendisine ait elektronik kartı bir başkasının spor müsabakasına seyirci olarak girmesini sağlamak amacıyla kullandıran kişi birinci fıkra hükmüne göre cezalandırılır.” hükmüyle düzenlenen “elektronik kartını başkasına kullandırma suçu” meydana gelir. Görüleceği üzere böyle bir eylemde spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçundan farklı olarak hem elektronik kartı devreden hem de elektronik kartı devralan kişiler, Kanunun 15. maddesinin 1. fıkrasındaki hüküm gereği müsabaka ve seyir alanlarına biletsiz girme suçundan cezalandırılacaktır⁴⁶. Bir görüş elektronik kartın fiziken devrinde satış işlemi söz konusu olamayacağından bahisle 15. maddenin 6. fıkrasındaki suçların oluşamayacağını savunmaktadır⁴⁷. Düzenlemenin lafzı açısından bu görüşe katılsak da müsabakalara girişte yaşanan yoğunluklarda kimlik kontrollerinin her zaman iyi bir şekilde yapılamadığı da düşünüldüğünde bir kişinin kendi adına düzenlenmiş elektronik kartını, içerisindeki müsabaka biletinin değeri üzerinde bir bedel karşılığında alıcıya devrederek kullandırması halinde eylemin yine karaborsa bilet satışına yönelik olduğu söylenebilecektir. Bu durumda failin satış işlemi gerçekleştirmediğinden bahisle karaborsa bilet satışı suçundan cezalandırılmaması ve yalnızca “elektronik kartını başkasına kullandırma suçundan” sorumlu tutulması hakkaniyete aykırı olacaktır. Aynı durum devreden kişinin adına düzenlenmiş karekod bakımından da dikkate alınmalıdır. Failin kendi adına düzenlenmiş elektronik kartını başkasına kullandırıp müsabaka sonrası geriye alma eyleminde satış değil bir nevi kiralama işlemi söz konusu olacağından bu tür bir kötüye kullanmanın önüne geçilmesi için “devri” ifadesinin kullanılmasının daha kapsayıcı olacağı düşüncesindeyiz. Dolayısıyla 15. maddenin 6. fıkrasındaki “satış” ifadesinin “devri” ifadesi ile değiştirilmesini önermekteyiz.

Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunda failin bilet üzerinde devir hakkına hangi ölçüde sahip olduğu da önem taşır. Fail her ne kadar elektronik biletini sistem üzerinden devretme hakkına sahip olsa da bu yetkisi sınırlandırılmıştır⁴⁸. Failin müsabaka için belirlenen bilet fiyatının üzerin-

Yayıncılık, Ankara 2012, s. 74-75; **Orhan/Özkurt**, s. 203; **Özgenç**, İzzet: “Değerlendirme ve Sonuç”, Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesi Kanunu, (Editörler: Cumhur Şahin, İzzet Özgenç ve İlhan Üzülmöz), 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2012, s. 120-121.

⁴⁶ **Koca**, s. 77; **Özgenç**, s. 121; **Özocak**, s. 521, 527; **Yaman**, s. 113.

⁴⁷ **Özocak**, s. 521, 527.

⁴⁸ Karaborsa bilet satışını yeniden bir suç tipi olarak düzenleyen 7182 sayılı Kanunun gerekçesinde “...Ancak, getirilen düzenleme belirlenen fiyatı geçmeyen kişiler arasında ki bilet transferlerini kapsamamaktadır.” şeklinde ifade edilen durumdan kişilerin biletlerini birbirlerine devredebilecekleri fakat bu devri müsabaka için belirlenen bilet fiyatını geçmeyecek biçimde gerçekleştirebilecekleri anlaşılmaktadır. Dolayısıyla devir yetki-

de bir bedel karşılığında devri gerçekleştirmeye yetkisi bulunmadığından bu şekilde satış gerçekleştirilen hallerde ayrıca Kanunun 15. maddesinin 6. fıkrasının birinci cümlesinde düzenlenen⁴⁹ yetkisiz olarak spor müsabakası biletinin satışını yapma suçu da oluşacaktır.

Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçu, arz talep dengesi bozulmuş bir piyasa oluşumuna yol açan hatta mal veya hizmetin karaborsada alınıp satılmasına kadar varabilecek sonuçlara sebebiyet veren davranışları engellemeye yönelik olarak düzenlenmiş olan “*mal veya hizmet satımından kaçınma suçundan*” farklıdır⁵⁰.

Spor kulüplerinin müsabaka biletlerini misafir spor kulübüne yüksek fiyattan satması da bu suç kapsamında değerlendirilemez⁵¹. Çünkü bilet bir kişi tarafından temin edilip tekrar değerinin üzerinde bir bedel karşılığında devredilmemektedir; kulüp müsabaka biletinin ilk satıcısı olarak işlem gerçekleştirmektedir⁵². Ancak bu durumda spor kulüpleri açısından bir disiplin yaptırımı söz konusudur. Türkiye Futbol Federasyonunun Futbol Disiplin

sinde bir sınırlama mevcuttur. Bu yetkinin aşılması halinde 15. maddenin 6. fıkrasının birinci cümlesindeki suç da oluşacaktır. Bkz. Türkiye Büyük Millet Meclisi, 27. Yasama Dönemi, 2. Yasama Yılı, 92 Sıra Sayılı, Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak ve 48 Milletvekilinin Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1974) ve Adalet Komisyonu Raporu, (<https://www5.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d27/c015/tbmm27015098ss0092.pdf>, Erişim Tarihi: 07.03.2025).

⁴⁹ Yetkisiz olarak spor müsabakası biletinin satışını yapma suçunu düzenleyen Kanunun 15. maddesinin 6. fıkrasının birinci cümlesindeki hüküm şu şekildedir: “*Spor müsabakaları için; ilgili federasyon, spor kulüpleri ve yetkili diğer kişiler tarafından uygun görülen yerler ve görevliler dışında bilet satışı yapanlar altı aydan bir yıla kadar hapis ve yüz günden iki bin güne kadar adli para cezası...ile cezalandırılır.*”

⁵⁰ 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun (TCK) 240. maddesinde düzenlenen “*mal veya hizmet satımından kaçınma suçunda*” fail, satış yapmanın aksine satıştan kaçınır. Ayrıca mal veya hizmet satımından kaçınma suçunun konusunu bir spor müsabakası bileti oluşturmamaktadır. Bkz. **Yenerer Çakmut**, Özlem: Türk Ceza Yasası’nda Mal veya Hizmet Satımından Kaçınma Suçu (TCK md. 240), Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 25, Sayı 2, 2019, s. 629-631. Karaborsa bilet satışı, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu döneminde de gıda maddeleri ve kamuya gerekli şeyler üzerindeki karaborsa eylemlerinin önüne geçilmesi için düzenlenmiş olan 401. maddedeki suç kapsamında değerlendirilmeyordu. Bkz. **Gülşen**, s. 345-346.

⁵¹ **Dursun**, Selman: “6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun’daki Suç ve Kabahatler İle Futbol Disiplin Talimatı’ndaki Disiplin İhlallerinin Mukayesesi”, Spor Hukuku Zirvesi – II Futbol ve Ceza Hukuku, (Editör: Murat Balcı), Adalet Yayınevi, Ankara 2023, s. 56-57.

⁵² Biletin ilk satıcısından yani birincil piyasadan alınıp ikincil piyasada en az bir kez yeniden satılması durumunda -diğer şartları da oluştuysa- karaborsa bilet satışı gündeme gelecektir. Bkz. **Baumann-Mandl**, s. 48.

Talimatı hükümleri uyarınca, futbol müsabakalarında misafir takım için ayrılan biletlerin bedeli ev sahibi kulübün kendi taraftarları için ayırdığı biletler içerisindeki en düşük fiyatlı biletin bedelinin %30'undan fazla olamaz⁵³. Bu kurala uyulmaması halinde karaborsa bilet satma suçu değil talimatta yer alan disiplin yaptırımı gündeme gelir⁵⁴.

Biletin değerinin üzerinde olması ise biletin gişe fiyatına göre belirlenecektir. Öncelikle failin sahip olup devrini gerçekleştirdiği biletin hangi kategoride yer aldığı tespit edilmelidir. Ardından aynı kategori için spor kulübü tarafından müsabaka öncesinde ilan edilmiş olan bilet fiyatları ile failin devri gerçekleştirdiği biletin bedeli karşılaştırılmalıdır. Failin sahip olduğu bileti, ilan edilmiş olan bilet fiyatının üzerinde bir bedelle devrettiği tespit edilirse suçun meydana geleceği söylenmelidir⁵⁵.

Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçu şekli bir suçtur. Hareketin gerçekleşmesiyle suç tamamlanır; bu bakımdan sırf hareket suçu olduğu söylenmelidir⁵⁶. Karaborsa bilet satışının fiziki veya elektronik ortamda değerinin üzerinde bir bedel karşılığında devredilmesi suçun tamamlanması için yeterli olduğundan tek hareketli bir suçtur. Ayrıca suçun tamamlanması için bir zararın meydana gelmesi gerekmemektedir. Somut bir tehlikenin meydana gelmesi de aranmadığından suçun soyut tehlike suçu olduğunu da söylemek gerekir⁵⁷.

2. Suçun Manevi Unsuru

Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunun manevi unsuru kasttır. Kanundaki “*spor müsabakaları için*” ifadesinin saik olduğunu ileri

⁵³ Türkiye Futbol Federasyonunun (TFF) Futbol Disiplin Talimatının 49. maddesinin 2. fıkrasındaki ilgili hüküm şu şekildedir: “*Misafir kulüp seyircisine kendi seyircisine uyguladığı en düşük bilet fiyatının %30'undan fazla fiyat uygulayan, seyircisiz oynanan müsabakalarda misafir kulüp seyircilerine son beş resmi müsabakada belirlenen misafir tribün bilet fiyatlarının ortalamasından daha fazla bilet fiyatı belirleyen veya benzeri fiillerle menfaat sağlayan kulüplere Süper Lig için 3.600.000.-TL'den 4.500.000.-TL'ye kadar, 1. Lig için 1.800.000.-TL'den 2.250.000.-TL'ye kadar, 2. Lig için 72.000.-TL'den 108.000.-TL'ye kadar, 3. Lig için 36.000.-TL'den 54.000.TL'ye kadar para cezası verilir. Kurul, bilet fiyatının %30'undan fazla fiyat uygulayan kulüplerin elde ettiği menfaat miktarını dikkate alarak para cezalarını 1/4'üne kadar indirebilir.*”

⁵⁴ **Dursun**, s. 57.

⁵⁵ **Özocak**, s. 527. Ayrıca yazar, normun kötü niyetli kişileri kişilerin engellenmesi amacını taşıdığından bahisle çok düşük veya dikkate değer olmayan fiyat farklarının bu suçu oluşturmaması gerektiğini, böyle bir durumda şartlarının varlığı halinde ilk cümledeki suçun oluşacağını ileri sürmektedir.

⁵⁶ **Avcı**, s. 152-153; **Özocak**, s. 527; **Yaman**, s. 118.

⁵⁷ **Avcı**, s. 152.

süren görüşler mevcuttur⁵⁸. Ancak bu görüşlere katılmamaktayız. Çünkü burada spor müsabakaları için ifadesi ile anlatılmak istenen husus biletin vasfıdır. Bu suçun oluşabilmesi için biletin bir spor müsabakası bileti olması gerekmektedir. Kanaatimizce biletin vasfı suçun konusunu ilgilendiren bir meseledir. “*Spor müsabakaları için*” ifadesinin suçun manevi unsurunu değil maddi unsurunu işaret ettiğini düşünmekteyiz.

C. Suçun Hukuka Aykırılık Unsuru

Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunda bir an için TCK’nın 26. maddesinin 2. fıkrasında düzenlenen “ilgilinin rızasının” uygulanabileceği akla gelebilecek olsa da biz bu suç bakımından bu hukuka uygunluk nedeninin uygulama alanı bulamayacağı kanaatindeyiz. Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunda bileti devralmak isteyen kişi başka bir suretle temin edemeyeceği düşüncesiyle değerinin üzerinde bir bedel karşılığında bileti satın almaya mecbur kalmaktadır. Bu noktada fail ilgilinin rızası olduğundan bahisle eyleminin hukuka uygun olduğunu ileri süremeyecektir çünkü bu suç bakımından bileti satın alan kişinin üzerinde mutlak surette tasarruf edebileceği bir hakkın varlığından söz edilemeyecektir. Ayrıca diğer hukuka uygunluk nedenlerinin de bu suç bakımından uygulanamayacağı düşüncesindeyiz.

Tartışılması gereken diğer bir husus ise mazeret sebebi olan TCK’nın 25. maddesinin 2. fıkrasında düzenlenen “zorunluluk halinin” bu suç bakımından uygulanıp uygulanamayacağı hususudur. Biz bu suç bakımından zorunluluk halinin koşullarının oluşmayacağı kanaatindeyiz çünkü failin tehlikeden korunmak için karaborsa bilet satarak gelir elde etmeyi amaçlamasının zorunluluk halinin “*başka suretle korunmak olanağı bulunmayan ağır ve muhakkak bir tehlikeden kurtulmak*” koşulunu oluşturmayacağını düşünüyoruz. Kaldı ki fail sahip olduğu bileti, ilan edilmiş olan bilet fiyatının karşılığında devretme hakkına da sahiptir. Yani failin sahip olduğu bileti ekonomik kayba uğramadan satabilmesi mümkündür. Dolayısıyla böyle bir durumda zorunluluk halinden söz etmek mümkün olmayacaktır.

D. Suçun Özel Görünüş Şekilleri

1. Teşebbüs

Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçu sırf hareket suçu niteliğinde olduğundan kural olarak teşebbüse elverişli bir suç olmasa da icra

⁵⁸ Avcı, s. 152; Özocak, s. 522, 527. Benzer yönde bu maddede yer alan suçların saik ile işlenebileceğinden bahisle olası kast ile işlenemeyeceğini ileri süren görüş için bkz. Yaman, s. 117.

hareketlerinin kısımlara bölünebildiği istisnai hallerde teşebbüsten bahsetmek mümkün olabilecektir⁵⁹. Örneğin failin bilet değerinin üzerinde bir bedel karşılığında satış için alıcı ile anlaşıp ücreti elde ettiği ancak satış işlemini henüz gerçekleştiremeden yakalandığı durumlarda teşebbüsten söz edilebilecektir⁶⁰.

2. İştirak

Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunda iştirak bakımından genel kurallar geçerlidir. Spor kulübü çalışanlarının veya yöneticilerinin, biletin satışını gerçekleştiren failin normal şartlarda temin edemeyeceği sayıda bileti elde etmesini sağlamaları ve failin bu biletleri değerinin üzerinde bir bedel karşılığında satmasının ardından edinilen gelirin üzerinde ne yapılacağı hakkında fail ile ortak hareket etmeleri halinde birlikte fail olarak sorumlulukları doğacaktır. Somut olaya göre spor kulübü çalışanlarının veya yöneticilerinin azmettirme veya yardım etmeden de sorumlulukları doğabilecektir.

Karaborsa bileti elektronik ortam üzerinden devralan kişi ise bu suçun birlikte faili olarak kabul edilmez. Ancak yukarıda da değindiğimiz üzere⁶¹ bileti satın alan kişi bileti satan kişiden onun adına düzenlenmiş biletin karekodunu devralırsa veya müsabaka biletinin içerisinde yer aldığı elektronik kartı fiziki olarak devralırsa, bileti devralan kişi hakkında karaborsa bilet satma suçundan sorumluluk meydana gelmeyecek olsa da devir işlemine konu olan bilet Kanun hükümlerine göre temin edilmiş sayılmayacağından Kanunun 15. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen “müsabaka ve seyir alanlarına biletsiz girme suçu” bakımından sorumluluk meydana gelecektir.

3. İçtima

Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunda içtima bakımından üzerinde durulması gereken üç durum vardır.

Bunlardan ilki bilet devrinde yetkiye ilişkindir. Failin bilet üzerinde sahip olduğu devir hakkı sınırsız değildir; bu hak değerinin üzerinde bir bedel karşılığında biletin başka birine devredilmesi halini kapsamamaktadır⁶². Böyle bir durumda fail tek hareketiyle hem “yetkisiz olarak spor müsabakası biletinin satışını yapma suçunun” hem de “spor müsabakalarında karaborsa

⁵⁹ Avcı, s. 153; Gülşen, s. 347; Özocak, s. 527-528; Yaman, s. 118.

⁶⁰ Özocak, s. 528.

⁶¹ İlgili bölüm için bkz. II-B-1-c başlığı

⁶² Konuya ilişkin açıklamalar için bkz. II-B-1-c başlığı

bilet satma suçunun” oluşmasına sebebiyet vereceğinden, birden fazla farklı suç meydana geldiği için TCK’nın 44. maddesinde düzenlenen farklı neviden fikri içtima kuralı uygulanacak ve fail daha ağır cezayı gerektiren spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçundan cezalandırılacaktır⁶³.

İkincisi e-biletin söz konusu olduğu durumlarda failin karaborsa bilet satışını e-biletin içinde yer aldığı elektronik kartı fiziki olarak veya oluşturduğu karekod bileti devretmesi halidir. Yukarıda konuya değinmiştik⁶⁴. Bu halde yukarıda önerdiğimiz değişiklik gerçekleşirse fail bakımından ayrıca Kanunun 15. maddesinin 4. fıkrasında düzenlenen “*elektronik kartını başkasına kullandırma suçu*” meydana gelecektir. Bu durumda da fail tek hareketiyle birden fazla farklı suçun oluşmasına sebebiyet verdiğinden TCK’nın 44. maddesinde düzenlenen fikri içtima kuralı gereği daha ağır cezayı gerektiren spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçundan cezalandırılacaktır.

Üçüncüsü ise zincirleme suça ilişkindir. Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunun mağduru belli olmayan bir suç olması, şartlarının mevcut olması halinde TCK’nın 43. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen zincirleme suç hükümlerinin uygulanabilmesini mümkün kılacaktır⁶⁵. Dolayısıyla faile tek suçtan verilecek ceza, dörtte birinden dörtte üçüne kadar artırılacaktır. Ancak “aynı” spor müsabakası için zincirleme suç hükmünün uygulanabileceği yönünde bir tartışma mevcuttur. Bir görüş aynı spor müsabakası için yapılan karaborsa bilet satışlarında zincirleme suç hükümlerinin uygulanabileceğini ileri sürmekteyken⁶⁶ bir diğer görüş zincirleme suç hükmünün uygulanabilmesi için aynı suçun “değişik zamanlarda” işlenmiş olması gerektiğini ileri sürerek karşı çıkmaktadır⁶⁷. Failin çok kısa bir zaman dilimi içerisinde -örneğin bir stadyumun önünde- aynı spor müsabakasına ilişkin birden çok bileti değerinin üzerinde bir bedel karşılığında sattığı hallerde, hareketlerin zaman ve mekan bakımından birliktelik içerisinde olması sebebiyle hukuki anlamda hareketin tekliğinin söz konusu olacağı dolayısıyla tek bir suç oluşacağı kanaatindeyiz. Bu halde zincirleme suç hükümleri uygulanamayacağından faile oluşan tek spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunun alt ve üst sınırları arasında bir ceza tayin edilmesiyle yetinilecektir. Fakat eğer aynı spor müsabakası için yapılan karaborsa bilet

⁶³ **Avci**, s. 153; **Özocak**, s. 528.

⁶⁴ İlgili bölüm için bkz. II-B-1-c başlığı

⁶⁵ **Avci**, s.153; **Özocak**, s. 528-529.

⁶⁶ **Özocak**, s. 528-529.

⁶⁷ **Avci**, s. 153.

satışında eylemler arasında çok kısa bir zaman⁶⁸ bulunmuyorsa bu noktada failin aynı suç işleme kararına sahip olup olmadığına bakılmalıdır⁶⁹. Suç işleme kararı yenilendiyse⁷⁰ veya hukuki kesinti mevcutsa bu durumda zincirleme suç hükümleri uygulanmaz⁷¹. Dolayısıyla fail işlediği her spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçu için ayrı ayrı cezalandırılacaktır. Yine fail fırsat buldukça piyasadan bilet temin edip bunları çeşitli zaman aralıklarında değerinin üzerinde bir bedel karşılığında satıyorsa artık failin fırsatları değerlendirdiği ve aynı suç işleme kararına sahip olmadığı söylenebilecektir⁷². Böyle bir durumda da fail işlediği her spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçu için ayrı ayrı cezalandırılacaktır.

E. Suçun Muhakemesi

Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçu re'sen soruşturulup kovuşturulmaktadır. Kanunun 23. maddesindeki *“Bu Kanun kapsamına giren suçlardan dolayı yargılama yapmaya Hakimler ve Savcılar Kurulunun ihtisas mahkemesi olarak görevlendireceği asliye ceza mahkemeleri yetkilidir.”* hükmü uyarınca spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunda yargılama yetkisi ihtisas mahkemesi olarak görevlendirilen Asliye Ceza Mahkemelerininindir. Yetki bakımından ise genel kurallar geçerlidir⁷³.

Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçundan dolayı soruşturma başlatılması halinde seyirden yasaklama tedbiri uygulanabilecektir⁷⁴.

⁶⁸ Zincirleme suçta işlenen suçlar arasındaki zamanın kısa veya uzun olduğunun tespit edilmesini sağlayacak genel bir ölçüt yoktur. Bkz. **Koca/Üzülmez**, s. 543.

⁶⁹ Farklı zamanlarda işlenen suçlarda, aynı suç işleme kararındaki birliğin önemli olduğu yönünde bkz. **Koca/Üzülmez**, s. 543; **Özbek/Doğan/Meraklı/Bacaksız/Başbüyük**, s. 591; **Zafer**, s. 612.

⁷⁰ **Koca/Üzülmez**, s. 543-544. Uzun zaman aralıklarının failin aynı suç işleme kararı ile hareket etmediğini gösterebileceği yönünde bkz. **Dülger**, s. 837; **İçel**, s. 621; **İçel**, Kayıhan: Suçların İçtimai, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1972, s. 141-142, (Suçların İçtimai); **Özbek/Doğan/Meraklı/Bacaksız/Başbüyük**, s. 591, 593-594; **Zafer**, s. 613, 617.

⁷¹ Yargıtay'ın kabul ettiği hukuki kesinti ölçütüne göre kabul edilen bir iddianamenin tarihi hukuki kesintiye sebep verir ve bu tarihten sonraki eylemlerde suç işleme kararı yenilendiğinden ayrı suç oluşur. Bkz. **Koca/Üzülmez**, s. 544; **Özbek/Doğan/Meraklı/Bacaksız/Başbüyük**, s. 594; **Zafer**, s. 618.

⁷² Failin fırsatların değerlendirilmesi yönündeki genel ve soyut kararının, aynı suç işleme kararını göstermeyeceği yönünde bkz. **Demirbaş**, s. 609; **Dülger**, s. 847-848; **İçel**, s. 617; **İçel**, Suçların İçtimai, s. 137; **Koca/Üzülmez**, s. 542-543; **Özbek/Doğan/Meraklı/Bacaksız/Başbüyük**, s. 593.

⁷³ **Avcı**, s. 250; **Gülşen**, s. 348.

⁷⁴ **Gülşen**, s. 349; **Yaman**, s. 119.

Kovuşturma sonucunda mahkumiyet hükmü kurulması halinde ise seyirden yasaklama tedbirinin bir güvenlik tedbiri olarak uygulanması da mümkündür. Ayrıca verilecek cezanın bir yıl veya daha fazla süreli hapis cezası olması halinde Kanunun 17/A maddesinin ikinci fıkrası gereğince⁷⁵ fail, sportif faaliyetlere ilişkin yönetim ve denetim organlarında görev yapma haklarından yoksun bırakılır⁷⁶. Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunda cezanın üst sınırı üç yıldır; bu yüzden Ceza Muhakemesi Kanununun 100. maddesinin 4. fıkrasında düzenlenen tutuklama yasağı geçerli olmaz. Dolayısıyla bu suç hakkında yapılan soruşturmada şartlar mevcutsa koruma tedbiri olarak tutuklama kararı verilebilmesi mümkündür⁷⁷.

III. KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTA SPOR MÜSABAKALARINDA KARABORSA BİLET SATIŞI VE DEĞERLENDİRMELER

A. Genel Olarak

Karaborsa bilet satışı eylemiyle geçmişten beri karşılaşılmaktadır. Ancak teknolojinin gelişmesiyle eylemin tıpkı Türkiye'deki gibi yurtdışında da çevrim içi platformlar üzerinden gerçekleştirilmesi yaygındır⁷⁸. Kimi ülkelerde karaborsa bilet satışı eylemi olağan karşılanmakta kimi ülkelerde ise mücadele edilmesi gereken bir eylem olarak görülmektedir.

Karaborsa bilet satışıyla mücadele edilmesi için Birleşik Krallık ve İrlanda'da kanuni düzenleme mevcut iken Amerika Birleşik Devletleri ve

⁷⁵ Hak yoksunluğunu düzenleyen Kanunun 17/A maddesinin 2. fıkrasındaki hüküm şu şekildedir: “Bu Kanunda tanımlanan veya atıf yapılan ilgili kanunlardaki suçlardan dolayı bir yıl veya daha fazla hapis cezasına mahkûmiyet hâlinde, kişi hakkında ayrıca 5237 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi hükümlerine göre spor kulüplerinin, federasyonların ve bünyesinde sportif faaliyetler icra edilen tüzel kişilerin yönetim ve denetim organlarında görev yapmaktan yasaklanmasına hükmolunur. Bu fıkra hükmüne göre ya da 11 inci maddenin onbirinci fıkrasına göre verilen yasaklama kararı hükmün kesinleşmesiyle yürürlüğe girer ve cezanın tümüyle infazından itibaren, mahkûm olunan hapis cezası kadar sürenin geçmesiyle sona erer. Ancak toplam uygulanacak hak yoksunluğu beş yıldan fazla olamaz.”

⁷⁶ Gülşen, s. 348-349; Yaman, s. 119.

⁷⁷ Gülşen, s. 349.

⁷⁸ Cui, Yao/Duenyas, Izak/Şahin, Özge: “Should Event Organizers Prevent Resale of Tickets”, Management Science, Cilt 60, Sayı 9, 2014, s. 2160; Frawley, Alexander P.: “Revoking The Revocable License Rule: A New Look At Resale Restrictions Onsports Tickets”, University of Pennsylvania Law Review, Cilt 165, Sayı 2, 2017, s. 459-460; Holzhäuser, s. 106-107; Holzhäuser/Schreyer, s. 2194-2195, 2222; Parlow, s. 351, 356; Schulz, s. 50.

Avustralya’da düzenlemeler eyaletlerin tercihinin bırakılmıştır⁷⁹. Almanya’da ise konuya ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır⁸⁰. Aşağıda yapacağımız incelemede de bu sıralamayla hareket edeceğiz.

B. Birleşik Krallık Hukukunda Karaborsa Bilet Satışı

Birleşik Krallık’ta futbol müsabakalarında yetkisiz kişilerin bilet satışı *Criminal Justice and Public Order Act 1994* düzenlemesinin 166. maddesinin 1. fıkrası uyarınca yasaklanmaktadır⁸¹. Bu satışlara karaborsa bilet satışlarının da dahil olduğu şüphesizdir. Yalnızca stadyum önlerinde bilet satışı değil internet üzerinden yapılan yetkisiz bilet satışları da bu madde kapsamında yasaklanmaktadır⁸². Aynı düzenlemenin 3. fıkrasında ise bu eylemin 5. basamağı geçmeyecek şekilde yaptırma bağlandığı belirtilmektedir. 5. basamak ise *Criminal Justice Act 1991* düzenlemesinin 17. maddesinde düzenlenmektedir⁸³. Buna göre 5. basamak cezanın üst sınırı 5000 Sterlin para cezasıdır. Dolayısıyla karaborsa bilet satışı gerçekleştiren fail eylemin ağırlığına göre 5000 Sterline kadar para cezası ile cezalandırılacaktır. Ancak düzenleme yalnızca futbol müsabakalarında geçerlidir; konser, tiyatro vb. etkinlikleri veya diğer spor etkinliklerini kapsamamaktadır⁸⁴.

Birleşik Krallık’ta bu düzenleme her ne kadar futbol müsabakaları için getirilmiş olsa da⁸⁵ Londra’da gerçekleştirilen 2012 Yaz Olimpiyat Oyunları için hazırlanan *London Olympic Games and Paralympic Games Act 2006*

⁷⁹ Boyle/Chiou, s. 210; Cui/Duenyas/Şahin, s. 2161; James/Osborn, s. 2-3; Jolls/Sunstein/Thaler, s. 1510, 1513; Moretti, s. 6; Parlow, 354-355; Stuk, s. 110-113; Williams, s. 503.

⁸⁰ Baumann-Mandl, s. 81; Bott, s. 65; Holzhäuser/Gehrke/Conrad, s. 104; Schulz, s. 58-59.

⁸¹ Criminal Justice and Public Order Act 1994, (<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1994/33/section/166>, Erişim Tarihi: 08.05.2025). Ayrıca bkz. Holzhäuser, s. 108; James, Mark/Pearson, Geoff: “Legal Responses to Football Crowd Disorder and Violence in England and Wales”, Legal Responses to Football “Hooliganism” in Europe, Editörler: Anastassia Tsoukala, Geoff Pearson ve Peter T. M. Coenen, T.M.C. Asser Press, The Hague 2016, s. 41; Moretti, s. 6; Orhan, s. 48.

⁸² 2006 yılında yapılan bir değişiklik ile kanuna 166A maddesi eklenerek internet üzerinden yapılan satışlar da kapsama alınmıştır. Bkz. Moretti, s. 6.

⁸³ Criminal Justice Act 1991, (<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1991/53/section/17>, Erişim Tarihi: 08.05.2025).

⁸⁴ Moretti, s. 6.

⁸⁵ Taraftarların birbirlerinden ayrılmalari gerekliliği yani rakip taraftarların birbirlerinin seyir alanlarına girişlerinin engellenmesi düzenlemenin asıl amacı olarak ileri sürülmüştür. Bkz. James/Pearson, s. 41; Moretti, s. 6.

düzenlemesinin 31. maddesinde yer alan hükümde de karaborsa bilet satışının yasaklandığı, hükmün ihlali halinde failin 20.000 Sterline kadar para cezası ile cezalandırılacağı görülmektedir⁸⁶. Londra 2012 Yaz Olimpiyat Oyunları sırasında 168 kişinin karaborsa bilet satışı eylemlerinden sorumlu tutulduğu bilinmektedir⁸⁷. Yine benzer yönde bir hüküm İngiliz Milletler Topluluğu Oyunları için de çıkartılmıştır⁸⁸. Diğer spor müsabakaları için de düzenlemelerin yapılması gerektiği düşüncesi zaman zaman gündeme gelse de bu girişimlerden vazgeçilmiş, dolayısıyla karaborsa bilet satışı ile mücadele futbol müsabakalarıyla sınırlı kalmıştır⁸⁹. Ancak 2018 yılında *The Breaching of Limits on Ticket Sales Regulations 2018* düzenlemesinin 3. maddesiyle bilet satın alırken bunun kolaylaşmasını sağlayan yazılımlar kullanması ile mali kazanç elde etmek için satış limitinin üzerinde bilet temin edilmesi suç olarak kabul edilmiştir⁹⁰. 2018 tarihli bu düzenlemenin 2. maddesi uyarınca bu hükümler yalnızca spor müsabakalarında değil tüm etkinliklerde geçerlidir⁹¹. Karaborsa bilet satışı eyleminden kaynaklanan şikayetler neticesinde Birleşik Krallık hükümetinin, tüm canlı etkinliklerdeki biletlerin orijinal bilet değerinin %30'undan fazlasına yeniden satılamayacağını düzenleyen bir kanun çıkarma hazırlığında olduğu bilinmektedir⁹².

C. İrlanda Hukukunda Karaborsa Bilet Satışı

İrlanda hukukunda bilet satışını düzenleyen *Sale of Tickets (Cultural, Entertainment, Recreational and Sporting Events) Act 2021* adında genel bir kanun bulunmaktadır ve bu kanun yalnızca spor müsabakalarında değil tüm

⁸⁶ London Olympic Games and Paralympic Games Act 2006, (<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2006/12/section/31>, Erişim Tarihi: 08.05.2025). Ayrıca bkz. **Holzhäuser**, s. 108; **James, Mark/Osborn, Guy**: "London 2012 and the Impact of the UK's Olympic and Paralympic Legislation: Protecting Commerce or Preserving Culture?", *The Modern Law Review*, Cilt 74, Sayı 3, 2011, s. 427, (London 2012); Bkz. **Moretti**, s. 46.

⁸⁷ **Fussey, Pete**: "Command, control and contestation: Negotiating security at the London 2012 Olympics", *The Geographical Journal*, Cilt 181, Sayı 1, 2015, s. 217.

⁸⁸ **James/Osborn**, s. 2; Bkz. **Moretti**, s. 46, 218.

⁸⁹ **James/Osborn**, s. 2.

⁹⁰ *The Breaching of Limits on Ticket Sales Regulations 2018*, (<https://www.legislation.gov.uk/uksi/2018/735/regulation/3>, Erişim Tarihi: 08.05.2025). Ayrıca bkz. **James/Osborn**, s. 1-2.

⁹¹ *The Breaching of Limits on Ticket Sales Regulations 2018*, (<https://www.legislation.gov.uk/uksi/2018/735/regulation/2>, Erişim Tarihi: 08.05.2025).

⁹² **Davies, Rob**: "Ticket resale prices for live UK events to be capped in crackdown on touts", *The Guardian*, 10.01.2025, <https://www.theguardian.com/business/2025/jan/10/uk-music-industry-government-crackdown-ticket-touting>, (Erişim Tarihi: 09.05.2025).

etkinliklerde geçerli olacak şekilde düzenlenmiştir⁹³. Ancak bu kanuna göre bilet satışından bir sorumluluğun doğması için eylemin belirli mekanlarda ve belirlenmiş etkinliklerde yapılmış olması gerekmektedir⁹⁴. Kanunun 15. maddesiyle bu mekanlarda ve etkinliklerde orijinal bilet değerinin üzerinde bir bedel karşılığında bilet satışı yapılması veya bunun reklamının yapılması suç olarak kabul edilmiştir. Kanunun 23. maddesinin 2. fıkrasıyla ise suçun ilk kez işleyen fail için 6 aya kadar hapis cezası ve/veya para cezası; suçun ikinci veya daha fazla işleyen fail için 12 aya kadar hapis cezası ve/veya para cezasına hükmedileceği düzenlenmiştir. Ayrıca bilet satışını gerçekleştiren kişinin biletlerin satışı yapılırken biletin orijinal fiyatı, blok, sıra, koltuk numarası, bilet numarası gibi bilgileri açıkça belirtmesi gerekir. Satışın buna aykırı olarak gerçekleştirilmesi de ayrıca bir suç olarak kabul edilmiştir⁹⁵.

D. Amerika Birleşik Devletleri Hukukunda Karaborsa Bilet Satışı

Amerika Birleşik Devletleri'nde karaborsa bilet satışı eylemini engelleyen bir federal kanun bulunmamaktadır; karaborsa bilet satışıyla mücadele edilmesi yönünde tercih eyaletlere bırakılmıştır⁹⁶. Ancak Birleşik Krallık'ta olduğu gibi bilet satın alırken bunun kolaylaşmasını sağlayan yazılımlar kullanması ile mali kazanç elde etmek için satış limitinin üzerinde bilet temin edilmesi federal bir kanun olan "*Better Online Ticket Sales Act of 2016 (BOTS)*" düzenlemesiyle yasaklanmıştır⁹⁷. Amerikan ekonomi literatüründe ise karaborsa bilet satışının engellenmesinin bazı yönlerden olumlu bazı yönlerden de olumsuz olabileceğine dair tartışmalar ve çeşitli modellemeler mevcuttur⁹⁸.

Karaborsa bilet satışı çoğu eyalette serbesttir; nadiren yasaklama getirilmektedir⁹⁹. Ancak yine de bazı eyaletler karaborsa bilet satışı eylemini

⁹³ Sale of Tickets (Cultural, Entertainment, Recreational and Sporting Events) Act 2021, (<https://www.irishstatutebook.ie/eli/2021/act/21/enacted/en/html>, Erişim Tarihi 09.05.2025).

⁹⁴ Kanunun 7. maddesi ve devamı hükümlerinde düzenlenen bu haller etkinliğin yapılacağı olduğu yerin en az 1000 kişilik kapasiteye sahip olması, etkinlik veya mekan için önceden başvuruda bulunulup kayıt yaptırılması vb. şartlardır. Bkz. **James/Osborn**, s. 3-4.

⁹⁵ **James/Osborn**, s. 4.

⁹⁶ **Boyle/Chiou**, s. 210; **Cui/Duenyas/Şahin**, s. 2161; **Jolls/Sunstein/Thaler**, s. 1510; **Parlow**, s. 354-355; **Williams**, s. 503.

⁹⁷ Better Online Ticket Sales Act of 2016 (BOTS), (<https://www.congress.gov/bill/114th-congress/senate-bill/3183/text>, Erişim Tarihi: 09.05.2025). Ayrıca bkz. **Parlow**, s. 357.

⁹⁸ **Boyle/Chiou**, s. 210-212; **Courty**, s. 92 vd.; **Cui/Duenyas/Şahin**, s. 2162 vd.; **Depken**, s. 56 vd.; **Jolls/Sunstein/Thaler**, s. 1511-1515; **Parlow**, s. 361 vd.; **Williams**, s. 504 vd.

⁹⁹ **Cui/Duenyas/Şahin**, s. 2161. Kimi zaman bu yasaklamalar da kaldırılmaktadır. Örneğin 2006 yılında Florida eyaletinde bileti değerinin bir Amerikan doları üzerinde yeniden

yasaklayıp bunu bir kabahat-suç olarak cezalandırmaktadır. Bu yasaklama spor müsabakaları da dahil olmak üzere tüm tiyatro, konser vb. etkinlikleri kapsamaktadır¹⁰⁰. Örneğin California eyaletinde mülk sahibi veya işletmecinin yazılı izni olmaksızın karaborsa bilet satışı yapılması yasaklanmıştır¹⁰¹ ve *The Penal Code Of California* düzenlemesinin 346. maddesi uyarınca eylem bir kabahat olarak nitelendirilmiştir¹⁰². Bu kanunun 19. maddesinde ise kabahatlerin 6 aya kadar hapis cezası ve/veya 1000 Amerikan Dolarına kadar para cezası şeklinde yaptırma tabi tutulacağı düzenlenmiştir¹⁰³. Her ne kadar bu hüküm bir yasaklama içerse de yalnızca etkinliğin gerçekleştirileceği mekan ve bunun çevresinde yapılan karaborsa bilet satışının cezalandırılmasını düzenlemektedir¹⁰⁴. Buna göre California'da etkinliğin yapılacağı yer veya stadyum çevresi dışında veya internet üzerinden karaborsa bilet satışı yapmak suç oluşturmamaktadır. Kanaatimizce böyle bir hüküm günümüzdeki çevrim içi imkanlar da düşünüldüğünde koruyucu olmaktan uzaktır.

E. Avustralya Hukukunda Karaborsa Bilet Satışı

Avustralya'da da karaborsa bilet satışı eylemini engelleyen federal bir kanun bulunmamaktadır; karaborsa bilet satışıyla mücadele edilmesi yönünde tercih eyaletlere bırakılmıştır¹⁰⁵. Örneğin New South Wales eyaletinde karaborsa bilet satışı eyleminin engellenmesi Sydney şehrine özgü olarak *Sydney Cricket Ground and Sydney Football Stadium By-Law 2009* düzenlemesinin 12. maddesinde kendine yer bulmuş fakat bu düzenlemede de tıpkı Amerika'nın California eyaletindeki gibi mekan içerisinde satış yapılması yasaklanmıştır¹⁰⁶. Queensland eyaletinde ise karaborsa bilet satışı eylemi,

satmayı suç olarak kabul edilen düzenleme yürürlükten kaldırılmıştır. Bkz. **Boyle/Chiou**, s. 211.

¹⁰⁰ Örneğin New York eyaletindeki tiyatro vb. gösterilerine olan yoğun talep bunu gerektirmiştir. Bkz. **Jolls/Sunstein/Thaler**, s. 1510, 1513.

¹⁰¹ **Boyle/Chiou**, s. 211.

¹⁰² The Penal Code Of California, (https://leginfo.legislature.ca.gov/faces/codes_displayText.xhtml?lawCode=PEN&division=&title=9.&part=1.&chapter=12.&article=, Erişim Tarihi: 10.05.2025).

¹⁰³ The Penal Code Of California, (https://leginfo.legislature.ca.gov/faces/codes_displayText.xhtml?lawCode=PEN&heading2=PRELIMINARY%20PROVISIONS, Erişim Tarihi: 10.05.2025).

¹⁰⁴ **Boyle/Chiou**, s. 211; **Williams**, s. 503.

¹⁰⁵ **James/Osborn**, s. 3; **Stuk**, s. 110-113.

¹⁰⁶ Bu alanlarda herhangi bir şeyin satışını yasaklayan ilgili 12. maddenin 1. fıkrasının c bendi için bkz. *Sydney Cricket Ground and Sydney Football Stadium By-Law 2009*, (<https://legislation.nsw.gov.au/view/pdf/asmade/sl-2009-431>, Erişim Tarihi: 12.05.2025). Ayrıca bkz. **James/Osborn**, s. 3; **Stuk**, s. 110.

Major Sports Facilities Act 2001 düzenlemesinin 30C maddesiyle engellenmeye çalışılmıştır¹⁰⁷. Bu maddeye göre önceden büyük bir spor tesisi olarak ilan edilmiş yerlerde gerçekleştirilecek etkinliklerin biletleri, orijinal değerlerinin %10'undan fazlasına yeniden satılamaz¹⁰⁸. Buna aykırı bir satış gerçekleştirilmesi suçtur ve fail hakkında 20 birim ceza (2024 yılındaki düzenlemelere göre 20 birim ceza 3226 Avustralya Dolarına tekabül etmektedir) karşılığına kadar para cezasına hükmedilir¹⁰⁹. Bu tür bir biletin satın alınması da suçtur ve fail hakkında 5 birim ceza karşılığına kadar para cezasına hükmedilir. Etkinliğe katılamayacağı için biletini satmak isteyen kişilerin tüm masraflarını telafi etmelerini sağlamak için bu tür bir üst sınır belirlemesinin yapılması yerinde bulunmuştur ancak bu düzenlemenin tüm etkinlikleri kapsayacak bir biçimde yapılmamış olması eleştirilmiştir¹¹⁰.

F. Alman Hukukunda Karaborsa Bilet Satışı

Almanya'da karaborsa bilet satışının engellenmesine yönelik bir düzenleme bulunmadığından eylem ceza hukuku kapsamı dışında kalmaktadır¹¹¹. Ancak organizatörler, Genel Bilet Şartları ve Koşulları¹¹² ile biletlerin kullanımını ve devir işlemlerini -özellikle kendi bilet borsalarında¹¹³- düzenlenmektedir¹¹⁴. Karaborsa bilet satışının engellenmesine ilişkin genel bir düzenleme yapılması önerilse de henüz bu yönde bir adım atılmamıştır¹¹⁵. Ancak

¹⁰⁷ Major Sports Facilities Act 2001, (<https://www.legislation.qld.gov.au/view/html/inforce/current/act-2001-084>, Erişim Tarihi: 12.05.2025). Ayrıca bkz. **Stuk**, s. 112-113.

¹⁰⁸ **Stuk**, s. 112. Ayrıca bkz. **James/Osborn**, s. 3.

¹⁰⁹ Birim cezanın karşılığı için bkz. Queensland Government, (<https://www.localgovernment.qld.gov.au/for-councils/laws/value-of-a-penalty-unit>, Erişim Tarihi: 12.05.2025).

¹¹⁰ **Stuk**, s. 112-113.

¹¹¹ **Baumann-Mandl**, s. 48; **Bott**, s. 65; **Holzhäuser/Gehrke/Conrad**, s. 104; **Schulz**, s. 58-59.

¹¹² Allgemeine Ticket-Geschäftsbedingungen (ATGB).

¹¹³ Almanya'da spor kulüpleri kendilerinin sahip olduğu bilet borsalarında bilet sahiplerinin biletlerini yeniden satmalarına belirli şartlar altında izin vermektedir. Bu yöntemle fiyatları kontrol altına alıp taraftarları korumaya çalışan spor kulüpleri, burada satışa sunulmuş bileti satın alan kişinin adına yeniden düzenleyerek stadyum güveliğini de artırmayı amaçlamaktadır. Bkz. **Holzhäuser/Schreyer**, s. 2199-2200.

¹¹⁴ **Baumann-Mandl**, s. 81; **Bott**, s. 65; **Holzhäuser/Gehrke/Conrad**, s. 104; **Holzhäuser/Kreye**, s. 739; **Schulz**, s. 50, 215-218. Almanya'nın en üst profesyonel futbol ligi olan Bundesliga'da spor kulüpleri, 2015-2016 sezonundan itibaren spor müsabakası biletlerinin orijinal değerlerinin %15'inden fazlasına kendi bilet borsalarında yeniden satılamayacağı yönünde bir taahhütte de bulunmuşlardır. Bkz. **Holzhäuser/Schreyer**, s. 2223-2224.

¹¹⁵ **Baumann-Mandl**, s. 149-150.

karaborsa bilet pazarının sürekli büyümesi karşısında medeni hukuk yaptırımları ile meselenin çözülemeyişi ceza hukuku yaptırımlarının çözüm olabileceğinin tartışılmasına yol açmaktadır¹¹⁶.

G. Türk Hukuku Açısından Karşılaştırmalı Hukukta Yer Alan Düzenlemeler ve Çözüm Önerileri

Yukarıda da değindiğimiz üzere¹¹⁷, ülkemizde futbol müsabakalarında en üst ve bir altındaki ligde yani Süper Lig ve TFF 1. Lig’de e-bilet kullanımı zorunludur. Diğer spor müsabakalarında ise e-bilet kullanılması ihtiyari-dir. E-bilet kullanımının zorunlu olduğu futbol müsabakalarında işlemin Passolig platformu üzerinden gerçekleştirilmesi mecburi idi. Ancak bu mecburiyet 2025-2026 sezonundan itibaren ortadan kalkacaktır. Hatta bazı spor kulüpleri 2025-2026 sezonundan itibaren başka platformlarla çalışmaya başlayacaklarını duyurmaya başlamışlardır¹¹⁸. Dolayısıyla spor kulüpleri istedikleri platformlar aracılığıyla e-bilet satışı gerçekleştirebileceklerdir.

E-biletler için karaborsa bilet satışının halen yapılabilir durumda olması sistem üzerindeki devir hakkıyla mümkün olmaktadır. Spor kulüpleri her ne kadar bilet devrine bazı müsabakalarda izin vermiyor olsalar da veya belirli bir limit dahilinde devir hakkı tanıyor olsalar da bu tedbirlerin yetersiz olduğu ortadadır. Spor müsabakalarında e-bilet sisteminin geçerli olması karaborsa bilet satışını engellememektedir. Sistemin bir ölçüde stadyum önlerinde yaşanan karaborsa bilet satışı eylemlerini engellediği söylenebilecek olsa da bu eylemlerin artık internet üzerindeki çeşitli web siteleri ve forumlarda veya sosyal medyada gerçekleştiği bilinmektedir. Bu noktada kombine biletlerde sezon başında devir hakkının bir sezon boyunca belirli bir sayıyı aşmayacak şekilde tanınmasını ve kişinin sezon başlamadan önce bildireceği sınırlı sayıda kişiye bilet devri yapabileceğinin düzenlenmesini önermekteyiz. Eğer bilet sahiplerine üçüncü kişilere yönelik bir devir hakkı hiç tanınmayacaksa¹¹⁹ bilet sahibi taraftarların da menfaatleri gözetilerek biletin önceden

¹¹⁶ Bott, s. 67-68; Holzhäuser, s. 108.

¹¹⁷ İlgili bölüm için bkz. II-B-1-a başlığı

¹¹⁸ Samsunspor Resmi İnternet Sitesi, “Samsunspor’dan Biletinial İle 3 Yıllık Anlaşma”, (<https://www.samsunspor.com.tr/haber-detay/20250430/samsunspor-dan-biletinial-ile-3-yillik-anlasma>, Erişim Tarihi: 27.05.2025)

¹¹⁹ Hamiline yazılı fiziki biletlerin haklı sebepler bulunsa dahi hiçbir şekilde devredilemeyeceğine ilişkin bir düzenleme bilet sahibi taraftarın menfaatlerini ölçülü olmayan bir şekilde sınırlama ihtimali bulundurduğundan kabul edilmemektedir. E-biletler ise nama yazılı olduğundan yalnızca spor kulübünün devir hakkı tanıdığı durumlarda devredilebilmekte veya doğrudan organizatöre iade edilebilmektedir. Bkz. Petek, Hasan: “Sportif

belirlenmiş bir bedel karşılığında yalnızca kulübe devredilebileceği -müsabaka öncesi ilan edilen bilet satış fiyatının tamamı veya belirli bir oranında bilet sahibi taraftara geri ödeme yapılması gibi bir düzenleme yapılması düşünülebilir- düzenlenebilir.

Spor kulüplerinin bu biletlerin yeniden satılabilmeleri için aracılık yapabilmeleri de karşılaştırmalı hukuk örneklerinden de görüleceği üzere mümkündür. Bu noktada spor kulüpleri Almanya örneğinde olduğu gibi kendi resmi internet sitelerinde oluşturacakları bilet borsaları üzerinden bu biletlerin tekrar satılmasını sağlayabilirler. Böyle bir durumda spor kulübü veya biletini satmak isteyen kişi, müsabaka biletini ilk kez satın alan kişiden devralarak bileti bu borsa üzerinde yeniden satışa çıkartabilecektir. Satış yapılırken İrlanda'da olduğu gibi biletin orijinal fiyatı, blok, sıra, koltuk numarası, bilet numarası gibi bilgilerin açıkça belirtilmesinin zorunlu tutulması yerinde olacaktır. Ayrıca karaborsa oluşmasının önüne geçmek için spor kulübünün veya biletini satmak isteyen kişinin bileti yeniden satarken yüksek kazanç elde etmesi engellenmelidir¹²⁰. Avustralya örneğindeki %10'luk sınırı bu açıdan makul buluyoruz. Böyle bir sınırlama getirilmesi halinde biletin müsabaka öncesinde satışa çıkartıldığındaki ilk fiyatı esas alınacak ve hesaplama ona göre yapılacaktır. Belirtilen oranın üzerinde kazanç elde edilmesi halinde eylem suç olarak kabul edilmelidir. Bu tür önlemlerin en azından e-biletler üzerinden gerçekleştirilen karaborsa eylemlerinin önüne geçilmesinde etkinlik sağlayacağı hatta henüz ceza hukuku müdahalesine de gerek kalmadan -ultima ratio ilkesine de uygun olarak- suçun önlenmesine katkı vereceği düşüncesindeyiz. Fakat önlemlere rağmen spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçu oluşmuşsa, etkin bir biçimde soruşturma yapılmalı ve bu konuda cezasızlık algısı oluşmasının önüne geçilmelidir. Ancak kanunda çeşitli teknolojik gelişmeleri de dikkate alan bir değişiklik yapılması yerinde olacaktır. Bu noktada Amerika Birleşik Devletleri ve Birleşik Krallık örneklerinde olduğu gibi bilet satın alırken bunun kolaylaş-

Faaliyetlere İlişkin Seyirci Sözleşmesi", Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt 12, Prof. Dr. Burhan Ceyhan'a Armağan Özel Sayısı, 2010, s. 686.

¹²⁰ Özellikle ikincil piyasa için düzenlemeler yapılacak ise bu tür bir üst sınırın konulması ikincil piyasanın az da olsa kar elde eden bir yapıda olmasını sağlayacaktır. Bu da bileti devretmek isteyen kişiler için bir kolaylık oluşturacak ve müsabakaların boş stadyumlarda oynanmasının önüne geçilmesi için önemli bir adım olacaktır. Ayrıca üst sınır konulması, ortalama izleyicinin de korunması anlamına gelecek ve tribün kültürü ayakta tutulmaya çalışılacaktır. Bizim de bu yöndeki görüşüne katıldığımız bir yazar, Amerikan hukuku açısından biletlerin tavan fiyatı belirlenerek yeniden satılması gerektiğini ileri sürmekte ve bunun taraflar arasında biletin devrini kolaylaştıracağını düşünmektedir. Bkz. **Frawley**, s. 469.

masını sağlayan yazılımlar kullanılmasının önüne geçilecek bir düzenlemenin bulunması yerinde olacaktır.

Tüm önerilerimizden hareketle Kanunun 15. maddesinin 6. fıkrasındaki hükmün “*Spor müsabakaları için; ilgili federasyon, spor kulüpleri ve yetkili diğer kişiler tarafından uygun görülen yerler ve görevliler dışında bilet satışı yapanlar altı aydan bir yıla kadar hapis ve yüz günden iki bin güne kadar adli para cezası, bileti orijinal değerinin yüzde onunun üzerinde bir bedel karşılığında devredenler bir yıldan üç yıla kadar hapis ve iki yüz elli günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Bu işlemlerin yapılması için ticari amaçla birden çok biletin temin edilmesi ile bileti temin etmeyi kolaylaştıran yazılımlar kullanması halinde cezalar bir kat artırılır.*” şeklinde yeniden düzenlenmesini önermekteyiz.

Karaborsa bilet satışı hakkındaki suç politikasının değişmesi ve İrlanda örneğinde olduğu gibi tüm etkinliklerde karaborsa bilet satışını yasaklayıp suç olarak kabul edecek genel bir düzenleme yapılmasının düşünülmesi halinde de yukarıda önerdiğimiz hükmün dikkate alınmasını ve taraftarların veya izleyicilerin mümkün olan en etkin şekilde korunmaya çalışılmalarını önermekteyiz.

Karaborsa bilet satışı suçunun spor kulüplerinin yararına işlenmesi halinde tüzel kişiliğe haiz olan spor kulübünün ceza sorumluluğunun bulunmadığından ancak koşullarının varlığı halinde bu işlemleri gerçekleştiren spor kulübü yetkililerinin ceza sorumluluklarının bulunduğundan yukarıda bahsetmiştik¹²¹. Disiplin yaptırımı bakımından bu ihtimal dikkate alınmamıştır. Böyle bir durumda karaborsa biletle mücadelede caydırıcılığın artırılması için spor kulüplerinin de yaptırıma tabi tutulması isteniyorsa, ilgili sporun disiplin talimatında spor kulüplerine ayrıca bir para cezası verileceğini düzenleyen bir madde eklenmesi yerinde olacaktır. Örneğin futbolda, TFF Futbol Disiplin Talimatındaki 49. maddede bu eylemin varlığı halinde spor kulüplerine para cezası verileceği düzenlenebilir.

SONUÇ

2004 yılında 5149 sayılı Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun ile ilk defa suç olarak tanımlanan karaborsa bilet satışı eylemi 2011 yılında 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun yürürlüğe girmesi ile suç olmaktan çıkartılmış ancak 2019 yılında 6222 sayılı Kanunda değişiklikler getiren 7182 sayılı Spor-

¹²¹ İlgili bölüm için bkz. II-B-1-b başlığı

da Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun ile Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması ile Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 9. maddesiyle tekrar suç olarak tanımlanmıştır.

Spor Müsabakalarında Karaborsa Bilet Satma Suçunun konusu spor müsabakasına girişi sağlayan fiziki veya e-bilettir. Kanunun 5. maddesinin 6. fıkrasındaki hüküm uyarınca futbol müsabakalarının en üst ligi ile bir altındaki lig olan Süper Lig ve TFF 1. Ligde müsabaka biletlerinin elektronik bilet olarak satılması zorunlu kılınmıştır. Hükmün devamında basketbol, voleybol ve hentbol dalları için de en üst dereceli liglerde mücadele eden spor kulüpleri açısından e-bilet bilet ile ilgili “gereken sistemi kurma” zorunluluğu getirilmiştir. Ancak e-bilet satışı zorunlu hale getirilmemiştir.

Biletlerin fiziki veya elektronik de olsa müsabakaya girmeyi sağlayacak niteliğe haiz olması gerekmektedir; aksi durumda sahte bir bileti gerçek bir bilet olduğu izlenimini oluşturup satan kişiler spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçundan değil TCK’nın 157. maddesinde düzenlenen dolandırıcılık suçundan ve TCK’nın 207. maddesinde düzenlenen özel belgede sahtecilik suçundan sorumlu olacaklardır. Sahte bilet olmayıp spor müsabakasına girişi de sağlamayan nitelikte bir biletin ilgili müsabakanın bileti olduğu izleniminin oluşturularak satılması halinde de yine TCK’nın 157. maddesinde düzenlenen dolandırıcılık suçundan sorumluluk meydana gelecektir ancak bu durumda TCK’nın 207. maddesinde düzenlenen özel belgede sahtecilik suçu oluşmayacaktır.

Suçun faili herkes olabilir. Mağdur ise kamudur. Bileti karaborsadan temin eden taraftarların da suçtan zarar gören olduklarını söylemek mümkündür. Fail bireysel olarak hareket eden bir kişi olabileceği gibi uygulamada sıklıkla görüldüğü üzere bir tribün lideri ve onun yönettiği taraftar gruplarındaki kişilerden biri de olabilir. Spor kulübü çalışanlarının veya yöneticilerinin de etkinliklerinin bulunması halinde bu suçun fail olmaları olanaklıdır. Bu ihtimallerde faillerin sorumlulukları belirlenirken iştirak veya örgüt hükümlerine göre çözümleme yapılacaksa somut olaydaki durumda bunların koşullarının oluşup oluşmadığı değerlendirilmelidir. Eğer suç, spor kulüplerinin yararına işlenmişse spor kulüpleri tüzel kişiliğe sahip olduğundan spor kulüplerine TCK’nın 20. maddesinin 2. fıkrasındaki hüküm gereği ceza yaptırımını uygulanamaz. Hatta spor kulüpleri için güvenlik tedbirine hükmedilmesi de spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçu bakımından mümkün değildir. Çünkü TCK’nın 60. maddesinin 4. fıkrasındaki hüküm gereği güvenlik tedbirlerinin uygulanabilmeleri için ayrıca belirtilmiş olmaları gerekir. Kanunda ise bu yönde bir düzenleme bulunmamaktadır. Yararına suç

işlenen kulüplere de uygulanabilmesi için -özellikle kazanç müsaderesi bakımından- kanunda ayrıca bir düzenleme yapılmasının ve bu durumun önüne geçilmesinin yerinde olacağı düşüncesindeyiz. Ayrıca caydırıcılığın artırılması isteniyorsa bu konuda spor kulüpleri hakkında disiplin yaptırımı uygulanabilmesi için ilgili sporun disiplin talimatında buna dair bir madde eklenmesi yerinde olacaktır. Örneğin futbol için bu yönde bir düzenleme yapılması düşünülecekse TFF Futbol Disiplin Talimatındaki 49. maddede spor kulübü lehine yapılmış karaborsa bilet satışı eyleminin varlığı halinde spor kulüplerine para cezası verileceği düzenlenebilir.

Spor müsabakasına girmeyi sağlayacak nitelikte olan biletin zilyetliğinin değerinin üzerinde bir bedel karşılığında devredilmesi halinde suç oluşur. Eğer fiziki bir bilet söz konusuysa bu biletin değerinin üzerinde bir bedel karşılığında devredilmesiyle suç oluşur. Eğer e-bilet söz konusuysa biletin elektronik ortamda devredilmiş olması gerekir. Yani fail sahip olduğu bileti sistem üzerinde bilet satın almak isteyen kişiye değerinin üzerinde bir bedel karşılığında devrederse suç oluşacaktır. Ancak e-bilet sistem üzerinden değil de içinde bulunduğu elektronik kartın fiziki olarak devredilmesiyle veya devreden kişinin adına düzenlenmiş karekodunun (QR Kodu) alıcıya devredilmesiyle de el değiştirebilir. Bu durumda bileti devralan açısından Kanunun 15. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen müsabaka ve seyir alanlarına biletsiz girme suçu oluşacaktır. Çünkü başkasının adına düzenlenen bir kartla veya biletle müsabaka ve seyir alanına girilmesi halinde kanuna göre temin edilmiş bileten söz edilemeyecektir zira kişiler müsabaka biletlerini ancak adlarına düzenlenmiş elektronik kartıyla kullanabilirler. Bileti devreden açısından ise Kanunun 15. maddesinin 4. fıkrasında düzenlenen “elektronik kartını başkasına kullandırma suçu” oluşacaktır. Dolayısıyla bu ihtimalde spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçundan farklı olarak hem elektronik kartı devreden hem de elektronik kartı devralan kişiler, Kanunun 15. maddesinin 1. fıkrasındaki hüküm gereği müsabaka ve seyir alanlarına biletsiz girme suçundan cezalandırılacaktır. Fakat bu ihtimalde karaborsa bilet satma suçunun varlığı tartışmalıdır. Kanundaki düzenlemenin yanlış anlaşılmalara sebebiyet vermemesi ve bu durumun kötüye kullanılmasının önüne geçilmesi için 15. maddenin 6. fıkrasındaki “satışı” ifadesinin daha kapsayıcı bir anlama sahip olacak “devri” ifadesi ile değiştirilmesini önermekteyiz. Aynı durumun devreden kişinin adına düzenlenmiş karekod bakımından da dikkate alınması gerektiği söylenmelidir.

Biletin değerinin üzerinde olup olmadığını tespit etmek için biletin müsabaka öncesinde ilan edilen fiyatı esas alınmalıdır. Bu noktada failin sahip olup devrini gerçekleştirdiği biletin blok, sıra, koltuk numarası gibi bilgileri

araştırılmalı ve bu nitelikte olan biletin fiyatı tespit edilmelidir. Fail sahip olduğu bileti, daha önce spor kulübü tarafından ilan edilen aynı niteliklere sahip biletin fiyatının üzerinde bir bedelle devrediyorsa suç oluşacaktır.

Hareketin yapılmasıyla suç tamamlandığından bu suçun sırf hareket suçu olduğunu; şekli bir suç olduğunu belirtmek gerekir. Yine suçun biletin değerinin üzerinde bir bedel karşılığında satılmasıyla suç tamamlanacağından tek hareketli bir suç olduğu söylenmelidir. Suçun tamamlanması için zararın oluşması aranmamıştır; hatta somut bir tehlikenin meydana gelmesi de gerekmemektedir. Dolayısıyla spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunu bir soyut tehlike suçu olarak tanımlamak da mümkündür.

Kasten işlenebilen bir suç olan spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunda, bu suç bakımından koşulları oluşmayacağı için hukuka uygunluk nedenlerinin uygulanamayacağı düşüncesindeyiz. Teşebbüs ve iştirak kuralları bakımından genel kurallar geçerlidir. İçtima açısından ise ilk olarak karaborsa bilet satışının gerçekleşmesiyle Kanunun 15. maddesinin 6. fıkrasının birinci cümlesinde düzenlenmiş olan yetkisiz olarak spor müsabakası biletinin satışını yapma suçunun da oluşacağı söylenmelidir. Bu halde tek hareketle birden fazla farklı suç meydana geldiğinden TCK'nın 44. maddesinde düzenlenen fikri içtima kuralı uygulanır ve fail daha ağır cezalandırılan spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçundan cezalandırılır. Ancak fail sistem üzerinde devir yetkisi çerçevesinde biletini devretmişse yani değerinin üzerinde bir satış gerçekleştirmemiş ise yetkisiz olarak spor müsabakası biletinin satışını yapma suçu da meydana gelmeyecektir. İçtima açısından ikinci olarak ise e-biletin mevcut olduğu müsabakalarda karaborsa bilet satışının e-biletin içinde bulunduğu elektronik kartın fiziki olarak veya oluşturulan karekod biletin devredilmesi hali üzerinde durulmalıdır. Yukarıdaki "satışı" ifadesinin "devri" ifadesi ile değiştirilmesi önerimizin uygulanması halinde ayrıca Kanunun 15. maddesinin 4. fıkrasında düzenlenen elektronik kartını başkasına kullandırma suçu oluşacaktır. Fail bu durumda yine tek hareketiyle birden fazla farklı suçun oluşmasına sebebiyet vereceğinden TCK'nın 44. maddesinde düzenlenen fikri içtima kuralı gereği daha ağır cezayı gerektiren spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçundan cezalandırılacaktır. İçtima açısından son olarak ise şartlarının varlığı halinde zincirleme suç hükümlerinin uygulanmasının mümkün olduğu söylenmelidir çünkü spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçu mağduru belli olmayan suçlardandır. Fakat aynı spor müsabakası için zincirleme suç hükümlerinin uygulanıp uygulanamayacağı hususunda somut olaya göre değerlendirme yapılması gerektiğini düşünüyoruz. Eğer fail çok kısa bir zaman dilimi içinde aynı spor müsabakasına ilişkin birden çok bileti değerinin üzerinde bir

bedel karşılığında devrediyorsa hareketin hukuki anlamda tek sayılabileceği kanaatindeyiz. Bu durumda zincirleme suç hükümleri uygulanamayacaktır ve faile tek bir suçtan ceza verilecektir. Ancak failin aynı spor müsabakasına ilişkin karaborsa bilet satışı eylemleri arasında kısa bir zaman bulunmuyorsa failin aynı suç işleme iradesine sahip olup olmadığı üzerinde durulmalı; failin suç işleme kararının yenilendiği veya hukuki kesintinin bulunduğu tespit edilirse zincirleme suç hükümleri uygulanmamalı ve fail işlediği her spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçundan ayrı ayrı sorumlu tutulmalıdır. Aynı durum failin fırsat buldukça piyasadan temin ettiği biletleri çeşitli zaman aralıklarında değerinin üzerinde bir bedel karşılığında devretmesi halinde de geçerlidir. Çünkü bu örnekte de failin eline geçen fırsatları değerlendirdiği dolayısıyla aynı suç işleme iradesine sahip olmadığı yönünde yorumlama yapılabilecektir.

Spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunda yargılama yetkisi ihtisas mahkemesi olarak görevlendirilmiş olan Asliye Ceza Mahkemeleridir. Suçtan dolayı soruşturma başlatılması durumunda seyirden yasaklama tedbiri bir koruma tedbiri; suçun işlenmesi sonucunda mahkumiyet hükmü kurulması halinde ise bir güvenlik tedbiri olarak uygulanabilecektir. Ayrıca şartları mevcutsa spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçunda koruma tedbiri olarak tutuklama kararı verilebilmesi mümkündür.

Stadyum önlerinde karaborsa bilet satışı büyük ölçüde engellense de eylem günümüzde tüm dünyada özellikle internet üzerindeki çeşitli web sitelerinde veya sosyal medyada gerçekleşmektedir. Spor müsabakalarında e-bilet sistemi geçerli olup yaygınlaşsa da karaborsa bilet satışı engellenememiştir. Bu durum sistem üzerindeki devir hakkıyla mümkün olmaktadır. Spor kulüpleri kimi zaman çeşitli kısıtlamalarla biletin devrine izin verse de bu tedbirler yetersizdir. Biz bunun önüne geçilmesi için spor kulüplerinin kombine biletlerin o sezonda belirli bir sayıyı aşmayacak şekilde devredilebileceğini ve bilet sahibinin sezon başlamadan önce bildireceği sınırlı sayıdaki kişiye biletini devredebileceğini düzenlemesini önermekteyiz. Devir hakkı hiç tanınmayacaksa bilet sahiplerinin de menfaatleri gözetilerek biletin önceden belirlenmiş bir bedel karşılığında yalnızca kulübe devredilebileceği düzenlenebilir.

Karşılaştırmalı hukuktaki örneklerden de görüleceği üzere spor kulüplerinin biletlerin yeniden satılabilmelerinde aracılık yapabilmeleri de olanaklıdır. Almanya'da olduğu gibi spor kulüplerinin kendi resmi internet sitelerinde oluşturacakları bilet borsaları üzerinden biletlerin tekrar satılmalarını sağlamaları düşünülebilir. Bu durumda spor kulübü veya biletini satmak isteyen kişi, müsabaka biletini ilk kez satın alan kişiden devralıp bu borsa

üzerinde yeniden satabilecektir. İrlanda’da olduğu gibi biletin orijinal fiyatı, blok, sıra, koltuk numarası, bilet numarası gibi bilgilerin satış sırasında açıkça belirtilmesi zorunlu tutulmalıdır. Spor kulübünün veya biletini satmak isteyen kişinin bileti yeniden satarken yüksek kazanç elde etmesi engellenmeli ve karaborsa oluşmasının önüne geçilmelidir. Bu noktada Avustralya örneğindeki %10’luk tavan fiyat uygulamasını makul buluyoruz. Bu sınırlamanın uygulanması düşünülürse müsabaka biletinin satışa çıkartıldığındaki ilk fiyatı sınırın geçilip geçilmediğinin tespitinde önem arz edecektir. Tavan fiyatın üzerinde bir kazanç elde edilirse eylem suç olarak kabul edilecektir. Bu gibi önlemler, e-biletler üzerindeki karaborsa eylemlerinin önüne geçilmesinde katkı sağlayıp ceza hukuku müdahalesine de gerek kalmadan -ultima ratio ilkesine de uygun olarak- suçun önlenmesine yardımcı olacaktır. Ancak yine de spor müsabakalarında karaborsa bilet satma suçu işlenmeye devam edebilir. Bu durumda etkin bir biçimde soruşturma gerçekleştirilerek bu konudaki cezasızlık algısının oluşmasına engel olunmalıdır. Ayrıca kanunda çeşitli teknolojik gelişmeleri de dikkate alan bir değişiklik yapılması gerekmektedir. Amerika Birleşik Devletleri ve Birleşik Krallık örneklerindeki gibi bileti satın alırken bunun kolaylaşmasını sağlayan yazılımlar kullanılmasının önüne geçilecek bir düzenleme yapılması faydalı olacaktır.

Tüm önerilerimizden hareketle hükmün “*Spor müsabakaları için; ilgili federasyon, spor kulüpleri ve yetkili diğer kişiler tarafından uygun görülen yerler ve görevliler dışında bilet satışı yapanlar altı aydan bir yıla kadar hapis ve yüz günden iki bin güne kadar adli para cezası, bileti orijinal değerinin yüzde onunun üzerinde bir bedel karşılığında devredenler bir yıldan üç yıla kadar hapis ve iki yüz elli günden beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Bu işlemlerin yapılması için ticari amaçla birden çok biletin temin edilmesi ile bileti temin etmeyi kolaylaştıran yazılımlar kullanması halinde cezalar bir kat artırılır.*” şeklinde yeniden düzenlenmesini önermekteyiz.

Suç politikasının değişip İrlanda örneğindeki gibi tüm etkinliklerde karaborsa bilet satışını yasaklayıp suç olarak kabul edecek genel bir düzenleme yapılması gerektiği düşünülürse de yukarıda önerdiğimiz hükmün dikkate alınmasını ve taraftarların veya izleyicilerin mümkün olan en iyi şekilde korunması gerektiğini düşünüyoruz. Bu sayede düşük veya ortalama gelirli izleyicilerin etkinliklere katılımı devam edecek ve etkinliklere yalnızca yüksek gelir seviyesine sahip olan kişilerin ulaşabilmesi hali son bulacaktır. Böylelikle gerek tribün kültürü korunacak gerek ise de toplumun kültür sanat hayatından uzak kalmaması sağlanacaktır.

KAYNAKÇA

- Abanazır**, S. Cem: Spor Hukukuna Giriş, Adalet Yayınevi, Ankara 2022.
- Avcı**, Adem: Türk Ceza Hukukunda Sporda Düzensizlik ve Şiddet, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2020.
- Balsarı**, Kazım: 6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun Gereğince Yeni Uygulama: Elektronik Bilet ve Futbolda Şiddet Durumu, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2018.
- Baumann-Mandl**, Cora: Stadionbesucher und Stadionsicherheit – Zivilrechtliche Handlungsoptionen der Vereine, Nomos Verlag, Baden-Baden 2022.
- Baykara**, Ayhan: Futbol Müsabakalarındaki Elektronik Bilet Sisteminin Seyirci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin 2017.
- Bott**, Ingo: “Haben Ticketplattformen “ausverkauft”? – Zivilrechtliche und strafrechtliche Impulse gegen den nicht autorisierten Ticketzweitmarkt”, Zeitschrift für Sport und Recht, Sayı 2/2020, 2020, s. 64-68.
- Boyle**, Melissa/**Chiou**, Lesley: “The Effect of Ticket Resale Laws on Consumption and Production in Performing Arts Markets”, Eastern Economic Journal, Cilt 38, Sayı 2, 2012, s. 210-222.
- Courty**, Pascal: “Some Economics of Ticket Resale”, The Journal of Economic Perspectives, Cilt 17, Sayı 2, 2003, s. 85-97.
- Cui**, Yao/**Duenyas**, Izak/**Şahin**, Özge: “Should Event Organizers Prevent Resale of Tickets”, Management Science, Cilt 60, Sayı 9, 2014, s. 2160-2179.
- Davies**, Rob: “Ticket resale prices for live UK events to be capped in crackdown on touts”, The Guardian, 10.01.2025, <https://www.theguardian.com/business/2025/jan/10/uk-music-industry-government-crackdown-ticket-touting>, (Erişim Tarihi: 09.05.2025).
- Demirbaş**, Timur: Ceza Hukuku Genel Hükümler, 19. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2024.
- Depken**, Craig A.: “Another Look at Anti-Scalping Laws: Theory and Evidence”, Public Choice, Cilt 130, Sayı 1-2, 2007, s. 55-77.

- Dursun**, Selman: “6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun’daki Suç ve Kabahatler İle Futbol Disiplin Talimatı’ndaki Disiplin İhlallerinin Mukayesesi”, Spor Hukuku Zirvesi – II Futbol ve Ceza Hukuku, (Editör: Murat Balcı), Adalet Yayınevi, Ankara 2023, s. 41-60.
- Dülger**, Murat Volkan: Ceza Hukuku Genel Hükümler, 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2023.
- Erden**, Erdem Gürol: “Futbolda Taraftar Şiddetinin Önlenmesinde Passolig Uygulamasının Önemi”, Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi, Cilt 9, Sayı 2, 2022, 13-21.
- Ertaş**, Şeref/**Petek**, Hasan: Spor Hukuku, 3. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2017.
- Frawley**, Alexander P.: “Revoking The Revocable License Rule: A New Look At Resale Restrictions Onsports Tickets”, University of Pennsylvania Law Review, Cilt 165, Sayı 2, 2017, s. 433-473.
- Fussey**, Pete: “Command, control and contestation: Negotiating security at the London 2012 Olympics”, The Geographical Journal, Cilt 181, Sayı 1, 2015, s. 212-223.
- Giuffrida**, Angela: “Milan police arrest 19 people in operation against football ultras”, The Guardian, 30.09.2024, <https://www.theguardian.com/world/2024/sep/30/italy-police-arrest-football-ultras-ac-milan-inter>, (Erişim Tarihi: 02.04.2025).
- Gülşen**, Recep: Spor Hukuku Genel Esaslar, Adalet Yayınevi, Ankara 2020.
- Hatipoğlu Aydın**, Duygu/**Aydın**, Mustafa Berkay: “Güvenlik, Piyasa ve Hukuksallaşma: 6222 Sayılı Yasa Üzerine Sosyolojik Bir Değerlendirme”, Mülkiye Dergisi, Cilt 43, Sayı 4, 2019, s. 731-758.
- Holzhäuser**, Felix: “Weiterkäufe von Fußball-Tickets über Internet-Ticketplattform”, Zeitschrift für Sport und Recht, Sayı 3/2011, 2011, s. 106-108.
- Holzhäuser**, Felix/**Gehrke**, Arne/**Conrad**, Christian: “Vertragsstrafen gegenüber privaten Erwerbern bei Weiterverkauf von Fußballtickets entgegen den AGB”, Zeitschrift für Sport und Recht, Sayı 3/2013, 2013, s. 104-107.
- Holzhäuser**, Felix/**Kreye**, Julian: “Schützt Datenschutz den Ticketschwarzmarkt?”, Bayerische Verwaltungsblätter - Zeitschrift für öffentliches Recht und öffentliche Verwaltung, Sayı 21/2016, 2016, s. 739-743.

- Holzhäuser, Felix/Schreyer, Josias:** “Ticketing”, Handbuch Fußball-Recht – Rechtsgebiete – Rechtanbieter – Organisation, Editörler: Martin Stopper ve Gregor Lentze, Erich Schmidt Verlag, 3. Baskı, Berlin 2025, s. 2141-2235.
- Hürmüz, Peyman:** 6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun Yasak Fiiller ve Ceza Hükümleri Yargıtay Yorumu, Adalet Yayınevi, Ankara 2016.
- İçel, Kayıhan:** Ceza Hukuku Genel Hükümler, 7. Bası, Beta Yayıncılık, İstanbul 2023.
- İçel, Kayıhan:** Suçların İctimai, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1972, (Suçların İctimai).
- James, Mark/Osborn, Guy:** “A New Dawn for Ticket Regulation?”, Entertainment And Sports Law Journal, Cilt 22, Sayı 1, 2024, s. 1-5.
- James, Mark/Osborn, Guy:** “London 2012 and the Impact of the UK’s Olympic and Paralympic Legislation: Protecting Commerce or Preserving Culture?”, The Modern Law Review, Cilt 74, Sayı 3, 2011, s. 410-429, (London 2012).
- James, Mark/Pearson, Geoff:** “Legal Responses to Football Crowd Disorder and Violence in England and Wales”, Legal Responses to Football “Hooliganism” in Europe, Editörler: Anastassia Tsoukala, Geoff Pearson ve Peter T. M. Coenen, T.M.C. Asser Press, The Hague 2016, s. 35-52.
- Jolls, Christine/Sunstein, Cass R./Thaler, Richard:** “A Behavioral Approach to Law and Economics”, Stanford Law Review, Cilt 50, Sayı 5, 1998, s. 1471-1550.
- Karanfil, Celalettin:** “6222 Sayılı Kanundan Kaynaklanan Suçların Soruşturulması Usulü İle Spor Alanlarına Yasak Madde Sokulması ve Müsabaka Düzeninin Bozulması, Spor Alanlarına Usulsüz Seyirci Girmesi Suçları:”, Av. Kısmet Erkiner Armağanı – Spor Hukuku Yazıları, İstanbul Barosu Yayınları, İstanbul 2014, s. 65-96.
- Koca, Mahmut:** “6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Düzenlenen Suçlar ve Kabahatler”, Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesi Kanunu, (Editörler: Cumhur Şahin, İzzet Özgenç ve İlhan Üzülmmez), 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2012, s. 47-83.
- Koca, Mahmut/Üzülmmez, İlhan:** Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 17. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2024.

- Kongar**, Emre: “Futbolda Tribün Şiddeti”, Emre Kongar’ın Resmi İnternet Sitesi, 17.03.2003, https://www.kongar.org/aydinlanma/2003/356_Futbolda_Tribun_Siddeti.php, (Erişim Tarihi: 02.04.2025).
- Moretti**, Alessandro: *The Rise And Rise Of Illegal Ticket Touting – An Ethnography Of Deviant Entrepreneurship*, Routledge, London 2023.
- Orhan**, Ümit: 5149 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun Çerçevesinde Spor Güvenliği, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul 2007.
- Orhan**, Ümit/**Özkurt**, Emin: *Spor Hukuku*, 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara 2024.
- Özbek**, Veli **Özer/Doğan**, Koray/**Meraklı**, Serkan/**Bacaksız**, Pınar/**Başbüyük**, İsa: *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 15. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2024.
- Özer**, Uğur: *Sporun Küreselliği Perspektifinde Yabancı Sporcuların Hukuki Statü Sorunları*, Gazi Kitabevi, Ankara 2018.
- Özgenç**, İzzet: “Değerlendirme ve Sonuç”, *Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesi Kanunu*, (Editörler: Cumhur Şahin, İzzet Özgenç ve İlhan Üzülmöz), 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2012, s. 97-128.
- Özocak**, Gürkan: *Spor Ceza Hukuku*, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2024.
- Parlow**, Matthew J.: “The Law And Economics Of Ticket Scalping”, *Wayne Law Review*, Cilt 68, Sayı 2, 2023, s. 345-369.
- Petek**, Hasan: “Sportif Faaliyetlere İlişkin Seyirci Sözleşmesi”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Cilt 12, Prof. Dr. Burhan Ceyhan’a Armağan Özel Sayısı, 2010, s. 657-716.
- Saz**, İrfan: “Spor-Şiddet İlişkisi, Nedenleri ve Çözüm Önerileri”, *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, Sayı 2, 2013, s. 137-157.
- Schulz**, Björn: *Vertragliche Weiterveräußerungsbeschränkungen von Fußball-Bundesligatickets: Eine Analyse der Rechtswirksamkeit aus AGB-rechtlicher Perspektive*, Nomos Verlag, Baden-Baden 2018.
- Stuk**, Daniel: “Ticket Scalping: Advocating For The Event Organizer”, *Australian and New Zealand Sports Law Journal*, Cilt 6, Sayı 1, 2011, s. 87-117.
- Sunay**, Hakan: *Spor Yönetimi*, 4. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara 2021.
- Williams**, Andrew T.: “Do Anti-Ticket Scalping Laws Make a Difference?”, *Managerial and Decision Economics*, Cilt 15, Sayı 5, s. 503-509.

Yaman, Görkem: Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunda Düzenlenen Suçlar, Adalet Yayınevi, Ankara 2024.

Yenerer Çakmut, Özlem: Türk Ceza Yasası'nda Mal veya Hizmet Satımından Kaçınma Suçu (TCK md. 240), Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt 25, Sayı 2, 2019, s. 624-636.

Zafer, Hamide: Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m. 1-75, 8. Baskı, Beta Yayıncılık, İstanbul 2021.